Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΑΙ ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.— Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.- Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0.15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Πατησίων, ἀριθ. 11 β, παρὰ τὰ Χαυτεία

Περίοδος Β'.—Τόμ. 9ον — Ἐν Ἀθήναις, 9 Νοεμβρίου 1902 — Ἔτος 24ον.—Ἀριθ. 45

Ο ΑΣΩΤΟΣ ΥΙΟΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 348.)

— Πρέπει, ἔλεγε, νὰ γράψῃς 'ςτὸν μπαμπᾶ ἀμέσως... σούμπιτο! σούμπιτο!.. Ὁ μπαμπᾶς θὰ στείλῃ λεπτὰ γιὰ τὸ ταξεῖδι... Τώρα σᾶς περιμένει, 'ςτὴν πατρίδα μὲ τὴν ἀγκαλιά του ὁλάνοικτη, καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία, πικκολίνοι, μικροί μου, θὰ τελειώσῃ μ' ἕνα θερμότατον ἀγκάλιασμα!

Ἀλλ' ὁ Βαλεντῖνος ἐγνώριζε καλῶς τὸν χαρακτῆρα τοῦ πατρός του, τοῦ ὁποίου οἱ τελευταῖοι λόγοι, οἱ σκληροὶ καὶ ἀκαμπτοι, ἀντήχουν ἀκόμη εἰς τὰ ὦτά του· καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἤλπιζε συγγνώμην τόσον εὔκολον, δὲν ἐτολμοῦσεν..

Ὁ ἀδελφὸς Εὐτύχιος ἀνέλαβε νὰ γράψῃ αὐτὸς πρὸς τὸν κόμητα Κερκόζ. Καὶ τῷ ἔγραψε πραγματικῶς μίαν μακράν, τρυφερωτάτην καὶ συγκινητικωτάτην ἐπιστολήν.

Ἔπειτα ἐπερίμεναν.

Αἱ ἑβδομάδες παρήρχοντο.

Οὐδεμία ἀπάντησις!

Ὁ κόμης δὲν ἐσυγχώρει.

Τώρα πλέον οἱ δύο τραυματίαι εἶνε ἐντελῶς καλά. Δὲν ἠμποροῦσαν νὰ μείνουν αἰωνίως εἰς τὸ Μοναστήριον τῶν Φραγκισκανῶν. Τί νὰ κάμουν;

Ὁ Βαλεντῖνος ἔκαμε καὶ νέαν ἀπόπειραν εἰς τὴν Γαλλικὴν Πρεσβείαν... Ἐκεῖ τὸν ἐδέχθησαν τραχύτατα. Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Πονηρίδου εἶχε κάμῃ τὴν ἐνέργειάν της, καὶ ὁ αὐτοκαλούμενος βαρῶνος Κερκὸζ εἶχε συστηθῇ ἐκ Παρισίων ὡς τυχοδιώκτης, διαφυγὼν τὴν καταδίωξιν τῆς Ἀστυνομίας. Μὴ δυνάμενος νά τον συλλάβῃ ἐπὶ ξένου ἐδάφους, ὁ Πρέσβυς τὸν ἀπέπεμψε καί τον διέταξε νὰ φύγῃ καὶ ἀπὸ τὴν Βενετίαν. Ὁ Βαλεντῖνος, μὴ ἐννοῶν τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Μοναστήριον ἀπελπισμένος.

Ἀλλ' ἡ αἰσιοδοξία τοῦ ἀδελφοῦ Εὐτυχίου δὲν ἀφωπλίζετο:

«Νὰ πᾶς 'ςτὸν μπαμπᾶ, ἐπανελάμβανε· πήγαινε 'ς τὸν μπαμπᾶ! Νὰ ἰδῇς, πικκολίνο μου, ποῦ μόλις σὲ ξανοίξῃ ἀπὸ μακρυά, θὰ κλαύσῃ ἀπὸ χαρὰν καὶ θά σου ἀνοίξῃ τὴν ἀγκαλιά του.»

Νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Κερκόζ... ἀλλ' αὐτὸ ἦτο ὁ μόνος πόθος, τὸ μόνον ὄνειρον τοῦ νεανίσκου.

«Ἔπειτα τοὺς ἔστελλε νὰ κοιμηθοῦν εἰς τὸν σταῦλον.» (Σελ. 354, στ. γ'.)

— Ἀλλὰ πῶς νὰ ταξειδεύσῃ κανείς, ἀδελφέ μου, τόσῳ μακρυά, τόσῳ πολὺ μακρυά, χωρὶς λεπτό;

— Πάρε τὸ δρόμο, παιδί μου, καὶ ἔννοια σου! ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος τρέφει τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, θὰ φροντίσῃ καὶ διὰ σᾶς, ὥστε νὰ μή σας λείψῃ τίποτε εἰς τὸ ταξεῖδι. Καὶ ἂν τυχὸν σᾶς ξεχάσῃ, μήπως δὲν εἶνε κοντά του ὁ Ἅγιος Φραγκῖσκος καὶ ὁ Ἅγιος Ὕβ, διὰ νά του 'ποῦν μιὰ λέξι 'ςτ' αὐτί;... Πάρε τὸ δρόμο, παιδί μου, καὶ πήγαινε 'ςτὸν μπαμπᾶ!

Τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο ἁπλούστατον εἰς τὸν καλὸν αὐτὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἐνόμιζε τὴν ἀνθρωπότητα ὅλην καλὴν ὅπως αὐτός... Τί εὐκολώτερον; Θὰ πηγαίνουν ἀπὸ χωριὸ εἰς χωριό, καὶ θά τους φιλοξενοῦν εἰς ὅλας τὰς καλύβας σὰν παιδιά των... Ἀλλ' ὁ Βαλεντῖνος, μολονότι νέος, ἐγνώριζε τὸν κόσμον καλλίτερα, καὶ αἱ δυσκολίαι τοῦ μεγάλου ταξειδίου τὸν ἐτρόμαζαν.

Ἐντούτοις, αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον ποῦ ἔχει νὰ κάμῃ, τὸ μόνον. Πρέπει, ἀντὶ πάσης θυσίας, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα του· πρέπει, καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ χαθῇ καθ' ὁδόν, νὰ βαδίσῃ πρὸς τὸν πολυπόθητον πύργον τοῦ Κερκόζ...

... Ἀπεφασίσθη : ὁ Βαλεντῖνος θ ἀπάρη τὸ δρόμο!

Ἀποχαιρετᾷ τὸν Ἡγούμενον, καὶ χύνει θερμὰ δάκρυα ἐκφράζων πρὸς αὐτὸν τὴν εὐγνωμοσύνην του. Ὁ Γιαννιὸς κλαίει μαζί του. Ὁ ἀγαθὸς καλόγηρος τοῖς δίδει τὸ φίλημα τῆς εἰρήνης, τοὺς ὁπλίζει μὲ φρονίμους συμβουλάς, τοὺς ἐφοδιάζει μ' ἓν μικρὸν βαλάντιον διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας τοῦ ταξειδίου. Ἔπειτα, ὁ Βαλεντῖνος καὶ ὁ Γιαννιὸς ἐπιβιβάζονται... Ὁ ἀδελφὸς Εὐτύχιος εἰσέρχεται μαζί των εἰς τὴν γόνδολαν, διὰ νὰ τους συνοδεύσῃ μέχρι τῆς στερεᾶς... Ἡ γόνδολα ὀλισθαίνει ἀθορύβως ἐπὶ τοῦ ρηχοῦ ὕδατος. Ὁ Βαλεντῖνος κυττάζει μακρὰν διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν Βενετίαν, τὰ κομψά της παλάτια, τὰ κωδωνοστάσια, τοὺς θόλους, τὸ ἐρυθρὸν Καμπανίλε μὲ τὸν χρυσοῦν ἄγγελον ἐπὶ τῆς κορυφῆς.

Ἀλλ' ἄφινε χωρὶς λύπην τὴν πόλιν τῆς χαρᾶς, τῆς τρέλλας καὶ τῆς προδοσίας.

Ὁ Βαλεντῖνος, φρονιμεύσας ἀπὸ τὴν δυστυχίαν, δὲν ἔχει πλέον εἰς τὴν καρδίαν του, εἰμὴ τὴν πατρίδα, τὴν τραχεῖαν καὶ πιστήν του Βρετάνην... Ἆρά γε θὰ ἐπανίδῃ ποτὲ τὸ Κερκὲζ;

Ἰδοὺ ἡ στερεά. Ἀποβιβάζονται. Τελευταῖοι ἀποχαιρετισμοί, τελευταῖοι ἐναγκαλισμοί.

Ὁ Βαλεντῖνος καὶ ὁ Γιαννιός, μὲ τὴν ὁδοιπορικὴν ράβδον εἰς τὴν χεῖρα, ξεκινοῦν καὶ ἀπομακρύνονται ἐπὶ τῆς λευκῆς ὁδοῦ.

Ἐκεῖ-πέραν, εἰς τὸ μαῦρον ἀκάτιον, τὸ ὁποῖον ἐπιστρέφει εἰς τὴν Βενετίαν καὶ σμικρύνεται ὁλονὲν ἐπὶ τοῦ τενάγους, ὁ ἀδελφὸς Εὐτύχιος τοῖς κάμνει ἀκόμη νεύματα, — νεύματα χαρούμενα, τόσον εἶνε βέβαιος περὶ τῆς καλωσύνης τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἄνθρωποι εἶνε ἀδελφοί· τοῖς ἐμπιστεύεται τὰ δύο αὐτὰ παιδία, τὰ ὁποῖα ἀγαπᾷ, καὶ τὰ ὁποῖα οἱ ἄνθρωποι θ' ἀγαπήσουν ὅσον αὐτός!

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ

Ἐπὶ τέσσαρας ὥρας ἐβάδιζαν ὑπὸ τὸν ἥλιον τοῦ Ἰουλίου, βυθιζόμενοι μέχρις ἀστραγάλων εἰς τὴν φοβερὰν ἐκείνην σκόνην τῶν μεσημβρινῶν δρόμων, ἡ ὁποία ὑψοῦται εἰς νέφη ὑπὸ τὰ βήματα, εἰσχωρεῖ εἰς τοὺς βρόγχους καὶ καθιστᾷ τὴν δίψαν σκληράν.

Τὰ ἐνδύματά των εἶχον γίνῃ λευκά, λευκὰ ἐπίσης καὶ τὰ πρόσωπά των, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ ἱδρὼς ἔρρεε, διασχίζων τὸ στρῶμα τῆς σκόνης μὲ μικρὰ ρυάκια παράλληλα... Ὁ βαρῶνος Κερκὲζ περιεπάτει σιωπηλός, μὲ τὴν κεφαλὴν σκυμμένην. Ἐσυλλογίζετο: «Πῶς κατήντησα!... ἀλήτης!...» Καὶ ἡ θνήσκουσα ματαιοδοξία του ἔδιδεν εἰς τὴν καρδίαν του τὸ τελευταῖόν της δῆγμα.

Ἀλλ' ὁ Γιαννιός, τραχὺς καὶ ἀκαταπόνητος, ἄλλο δὲν ἐσυλλογίζετο, εἰμὴ ὅτι κάθε βῆμα τὸν ἐπλησίαζε περισσότερον εἰς τὸ Κερκέζ, — καὶ διὰ τοῦτο ἡ ψυχή του διετηρεῖτο φαιδρά.

Ἀφότου ἐξεκίνησαν, ὁ Γιαννιὸς εἶχε φροντίσῃ νἀφαιρέσῃ τὰ χονδρὰ καρφωτὰ ὑποδήματα, δῶρον τοῦ ἀδελφοῦ Εὐτυχίου, — τὰ ἔδεσε μ' ἕνα σπάγον καὶ τὰ ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ ὤμου του ὡς δισάκκιον. Καὶ τώρα, γυμνόπους ἐπὶ τῆς λευκῆς σκόνης, ἐπροχώρει μὲ βῆμα εὐπετὲς καὶ κανονικόν. Ἕνα τραγοῦδι τῆς πατρίδος του τῷ ἤρχετο ὁλονὲν εἰς τὰ χείλη, τὸ ὁποῖον θὰ ἔψαλλε μεγαλοφώνως, ἂν δὲν ἐφοβεῖτο μήπως ἤθελεν αὐξήσῃ τὴν μελαγχολίαν τοῦ κυρίου του.

Ἐξηντλημένος, διψαλέος, ὁ Βαλεντῖνος πίπτει ἐπὶ τοῦ φράκτου τῆς ὁδοῦ, καὶ κάθηται σιωπηλός, κρύπτων τὸ πρόσωπον μὲ τὰς χεῖράς του. Ὁ Γιαννιὸς τρέχει μέχρι τοῦ μικροῦ ρύακος, τὸν ὁποῖον διακρίνει μακράν, γεμίζει ἓν φλασκίον κενόν, τὸ ὁποῖον εἶχεν εὕρῃ καθ' ὁδόν, ἐπιστρέφει καὶ σβύνει τὴν δίψαν τοῦ κυρίου του.

Ἔπειτα ξαναφεύγει καὶ ξαναέρχεται, καὶ πλύνει τὸ πρόσωπον τοῦ Βαλεντίνου καὶ τυλίσσει τοὺς πόδας του μ' ἕνα πανὶ βρεγμένον.

— Τί καλὸς ποῦ εἶσαι, Γιαννιέ.

— Ἐμπρός, κύριε, χρειάζεται θάρρος... Σὲ λίγες μέρες θὰ συνειθίσετε καὶ δὲν θὰ κουράζεσθε. Τώρα δρόμο, νὰ φθάσωμε σὲ κανένα μέρος πρὶν μᾶς πλακώσῃ ἡ νύκτα.

Κοῦτσα-κοῦτσα, ὁ βαρῶνος Κερκὲζ ἐβάδισε μέχρι τῆς ἑσπέρας. Κατέλυσαν καὶ οἱ δύο εἰς ἓν ἄθλιον πανδοχεῖον, εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου μεταξὺ Βερώνης καὶ Βασσάνου, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ὡς σταθμὸς τῶν ταχυδρομικῶν ἁμαξῶν.

Τὴν ἐπαύριον, ὅταν ὁ ἥλιος ἐρροδόβαφε καὶ πάλιν τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν, ὁ Βαλεντῖνος καὶ ὁ Γιαννιὸς ἐβάδιζαν ἤδη πρὸ μιᾶς ὥρας.

Ἐμετροῦσαν κ' ἐξαναμετροῦσαν τὰ χρήματά των, ἀνησυχοῦντες διότι ἔβλεπαν, ὅτι εἰς μίαν μόνην ἡμέραν, εἶχαν ὀλιγοστεύσῃ κατὰ τὸ ἓν τρίτον!... Καὶ ὅμως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κάμουν λιτότερον δεῖπνον, καὶ οἱ δύο δὲ εἶχον κοιμηθῇ πλάγι-πλάγι, εἰς τὸ ἴδιον κρεββάτι. Καὶ ἦλθον εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ πανδοχεῖα, καὶ τὰ ἀθλιέστερα ἀκόμη, ἦσαν δι' αὐτοὺς πολυτέλεια, τὴν ὁποίαν δὲν ἔπρεπεν οὔτε κἂν νὰ ὀνειρεύωνται εἰς τὸ ἑξῆς. Ναί, ἀλλὰ πῶς θὰ ἔκαμναν;...

— Τὸ βράδυ, εἶπεν ὁ Γιαννιός, θὰ τρυπόνουμε ὅπου μπορέσουμε... σὲ κανένα χωριάτικο σπίτι, σὲ κανένα καλύβι, σὲ κανένα μανδρί...

— Ἀλλὰ θὰ πληρόνουμε τὴ σούπα μας! ἐδήλωσεν ὁ Βαλεντῖνος.

— Καὶ θὰ ζητοῦμε, συνεπέρανεν ὁ Γιαννιός, καμμιὰ γωνιὰ 'στὴν ψάθα, ἔτσι χάρισμα, γιὰ ἐλεημοσύνη...

Ἀλλὰ παντοῦ, ὅπου παρουσιάζοντο οἱ δύο κατασκονισμένοι ὁδοιπόροι, τὰ πρόσωπα ἐγίνοντο ἄγρια... Ποιοὶ ἦσαν αὐτοί;... Ἔτσι ταξειδεύει κανείς, πεζῇ, μακρυὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ὅταν ἔχῃ καθαρὴ τὴ συνείδησί του;... Καὶ διατὶ ὡμιλοῦσαν μεταξύ των γλῶσσαν ἀκατανόητον;... Ὁ μεγαλήτερος ἐχαμογελοῦσε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους χωρὶς νὰ λέγῃ τίποτε· ὁ ἄλλος ἐψέλλιζε μερικὰς ἰταλικὰς λέξεις μὲ προφορὰν παράξενην. Αὐτὰ δὲν ἦσαν καλὰ συμπτώματα!...

Συχνά, ὁ κύριος τοῦ ἀγροκηπίου τοὺς ἀπεδίωκε μὲ ὕβρεις· ἄλλοτε, κινούμενος ἀπὸ οἶκτον ἀλλὰ καχύποπτος πάντοτε, ὁ χωρικὸς ἀπαιτοῦσε νά του δείξουν πρῶτα λεπτά, πρὶν τοῖς δώσῃ μιὰ χουλιαριὰ πολέντα. Ἔπειτα τοὺς ἔστελλε νὰ κοιμηθοῦν εἰς τὸν σταῦλον.

Κάθε ἑσπέρα τοῖς ἔφερε τὸν ἐξευτελισμόν της, κάθε ἥλιος ἀνατέλλων τοὺς εὕρισκεν εἰς τὸν δρόμον, ἀρχίζοντας πάλιν τὴν ἀτελείωτον πεζοπορίαν...

Τὰς πρώτας ἡμέρας, ὁ Βαλεντῖνος ὑπέφερε μαρτύρια. Τὰ πόδια του αἱμάτωναν, ἐπρήσκοντο, τὸν ἐπονοῦσαν πολύ. Ἔπειτα ὅμως ἔγιναν ἀναίσθητα καὶ σκληρά, — ἐσυνείθισαν τὸν δρόμον.

Ἀλλ' οἱ ἀκατάπαυστοι κόποι, ἡ ἀθλία καὶ ἀνεπαρκὴς τροφή, ἡ κακὴ ἐκείνη δίαιτα ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν μάλιστα, ἔβλαπτον πολὺ τὴν ὑγείαν τοῦ νεανίσκου. Αὐτὸ ἐφαίνετο ἀπὸ τὴν ἰσχνότητά του, ἀπὸ τὴν ὠχρότητα τῶν παρειῶν του. Συχνὰ κατέπιπτεν ἐξηντλημένος καὶ ἔμενεν ὁλόκληρον ὥραν κάτω, χωρὶς κίνημα, χωρὶς λέξιν. Τότε ἀνελογίζετο τὰς παλαιὰς ἀνοησίας του, τὴν τρέλλαν του, τὰς τύψεις του, τὴν τιμωρίαν του.

Ἡρωϊκὴ προσπάθεια τὸν ἐσήκωνε πάλιν, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν ὀδυνηρόν του δρόμον.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ
Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ Louis Morin

ΑΛΗΘΕΙΑ!

Κακὸ μαντάτο ποῦ εἰμπορεῖ
Φτωχὴ καρδιὰ νὰ κάψῃ,
Ἄφησε ἄλλον νά το 'πῇ
Κι' νά τον 'δῇ νὰ κλάψῃ.
— Ἀηδόνι! φέρνε πάντοτε
Τῆς Ἄνοιξης τραγοῦδι,
Κι' ἄσε τὴν ἄγρια φωνὴ
Τοῦ πόνου, γιὰ τὸ βοῦδι.

[Ἀπὸ τῶν Ρυθόκηπον τοῦ ΣΑΑΔΗ μετάφρασις ΜΙΧ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ.]

ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΑΣΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ὑπὸ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄. (Συνέχεια)

Πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι, — καὶ τοῦτο πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τοῦ Μὰξ Οὐμπέρ, — τὸ ἅλας δὲν ἔλειπε τώρα. Δὲν ἦτο τὸ «χλωριοῦχον νάτριον», τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται διελελυμένον εἰς τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ τὸ ὀρυκτὸν ἐκεῖνο ἅλας, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἄφθονον εἰς τὴν Ἀφρικήν, εἰς τὴν Ἀσίαν, εἰς τὴν Ἀμερικήν, καὶ ἡ ἐξάνθησις τοῦ ὁποίου ἐκάλυπτε τὸ ἔδαφος εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Νγκάλα. Τὴν χρῆσιν τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, — τοῦ μόνου τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται εἰς τὴν τροφήν, — ἤρκει τὸ ἔνστικτον διὰ νὰ τὴν διδάξῃ εἰς τοὺς Βάγδδους, ὅπως εἰς οἱονδήποτε ἄλλο ζῷον.

Ζήτημα ἐνδιαφέρον τὸν Τζὼν Κόρτ, ἦτο τὸ ζήτημα τοῦ πυρός. Πῶς οἱ πρωτογενεῖς αὐτοὶ ἤναπτον πῦρ;... Μήπως διὰ τῆς προστριβῆς τεμαχίου ξύλου σκληροῦ ἐπὶ τεμαχίου ξύλου μαλακοῦ, κατὰ τὴν μέθοδον τῶν ἀγρίων;... Ὄχι· μετεχειρίζοντο λίθον πυρίτην, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπέσπων σπινθῆρας διὰ κτυπήματος. Οἱ σπινθῆρες αὐτοὶ ἤρκουν νἀνάψουν τὴν λάχνην, (δηλαδὴ τὸ παχὺ χνοῦδι) μερικῶν καρπῶν, ἡ ὁποία ἔχει ὅλας τὰς ἰδιότητας τῆς ὕσκας.

Ἡ ἐκ κρέατος τροφὴ τῶν βαγδδικῶν οἰκογενειῶν συνεπληροῦτο καὶ διὰ τροφῆς φυτικῆς, τῆς ὁποίας ἡ φύσις κατέβαλλεν ὅλα τὰ ἔξοδα. Ἦσαν ἀφ' ἑνὸς ρίζαι ἐδώδιμοι, δύο ἢ τριῶν εἰδῶν· ἀφ' ἑτέρου μία μεγάλη ποικιλία καρπῶν, παραδείγματος χάριν: καρποὶ ἀκακίας ἐκ τοῦ εἴδους ἀνδανσονία, οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται «ἄρτος ἀνθρώπου» ἢ καὶ «ἄρτος πιθήκου» ἀδιακρίτως· — κάστανα καρίτας, τὰ ὁποῖα εἶνε γεμάτα ἀπὸ μίαν λιπαρὰν οὐσίαν, ἱκανὴν νἀντικαταστήσῃ τὸ βούτυρον· — καρποὶ κιζελίας, μὲ γεῦσιν ὀλίγον τι στυφήν, ἀξιοσημείωτοι τόσον διὰ τὰς θρεπτικάς των ἰδιότητας, ὅσον καὶ διὰ τὸ μέγεθός των, διότι ἔχουν μῆκος δύο ποδῶν· — ἔπειτα ἄλλοι καρποί, βανάναι, σῦκα κλ. Τέλος οἱ Βάγδδοι μετεχειρίζοντο ἐπίσης καὶ μέλι, ἀνακαλύπτοντες τὰ μελίσσια τῇ βοηθείᾳ τοῦ κόκυγος (κούκου), ὁ ὁποῖος χρησιμεύει ὡς δείκτης. Καὶ εἴτε διὰ τοῦ πολυτίμου τούτου προϊόντος, εἴτε διὰ τοῦ χυμοῦ διαφόρων φυτῶν, κατεσκεύαζον ποτὰ πνευματώδη, ἀρκετὰ μεθυστικά, — πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ μᾶς φαίνεται παράδοξον, διότι καὶ οἱ μανδρίλλαι ἀκόμη τῆς Ἀφρικῆς, ἁπλοῖ πίθηκοι, ἔχουν τάσιν πρὸς τὸν ἀλκοολισμόν.

Πρέπει νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἓν ποτάμιον, τὸ ὁποῖον ἔρρεεν ὑπὸ τὸ Νγκάλα, περιεῖχεν ἀφθόνους ἰχθῦς, καὶ ἐκ τῶν εἰδῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὁ Κάμης καὶ οἱ σύντροφοί του εὗρον εἰς τὸ ρίον Γιογάουζεν. Ἀλλ' ἦτο ἆρά γε πλωτόν, καὶ οἱ Βάγδδοι μετεχειρίζοντο πλοιάρια; Ἰδοὺ τί ἔπρεπε νὰ ἐξακριβώσουν, διὰ νά τους χρησιμεύσῃ ἐν περιπτώσει δραπετεύσεως.

Ἐν τούτοις τὸ ποτάμιον αὐτὸ ἦτο ὁρατὸν ἀπὸ τὴν ἄλλην ἐσχατιὰν τοῦ χωρίου, τὴν ἀντίθετον ἐκείνης ὅπου εὑρίσκετο ἡ βασιλικὴ καλύβη. Ἱστάμενός τις πλησίον τῶν τελευταίων δένδρων, ἔβλεπε τὴν κοίτην του, πλάτους τριάκοντα ἕως τεσσαράκοντα ποδῶν. Ἀπὸ τοῦ σημείου ἐκείνου ἐχάνετο ἐν τῷ μέσῳ δένδρων πυκνῶν καὶ γιγαντιαίων.

Λοιπὸν ναί, οἱ Βάγδδοι ἐγνώριζαν νὰ κατασκευάζουν πλοιάρια, — τέχνη, ἡ ὁποία δὲν εἶνε ἄγνωστος οὔτε εἰς τοὺς κατωτέρους ἰθαγενεῖς τῆς Ὠκεανίας. Τὰ πλοιάρια αὐτὰ ἦσαν κάτι περισσότερον ἀπὸ σχεδίαι καὶ κάτι ὀλιγώτερον ἀπὸ καθαυτὸ πλοιάρια, ἁπλοῖ κορμοὶ δένδρων ἐσκαμμένοι διὰ τοῦ πυρὸς ἢ διὰ τοῦ πελέκεως. Ἐκινοῦντο διὰ κώπης πλατείας, καὶ ὅταν ὁ ἄνεμος ἦτο οὔριος, διὰ πανίου ἡπλωμένου ἐπὶ δύο μικρῶν καταρτίων καὶ κατεσκευασμένου ἐκ φλοιοῦ δένδρου.

Ἐν τούτοις ὁ Τζὼν Κὸρτ ἐβεβαιώθη, ὅτι οἱ πρωτογενεῖς δὲν μετεχειρίζοντο πρὸς τροφὴν οὔτε ὄσπρια, οὔτε δημητριακά. Δὲν ἤξευραν νὰ καλλιεργήσουν οὔτε ὄρυζαν, οὔτε μανιόκαν, οὔτε κριθήν, οὔτε ἀραβόσιτον, οὔτε κανενὸς εἴδους σιτηρόν. Οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Κεντρῴας Ἀφρικῆς ἐγνώριζον ἤδη αὐτὴν τὴν καλλιέργειαν· ἀλλὰ καὶ κανεὶς ποτὲ δὲν ἠρνήθη ὅτι οἱ Δένκας, οἱ Φοῦνδοι, οἱ Μομπουττοῦ, ἀνήκουν εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος!

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ὁ Τζὼν Κὸρτ κατεγίνετο νὰ ἐξακριβώσῃ, ἂν οἱ Βάγδδοι εἶχον τὸ ἠθικὸν καὶ θρησκευτικὸν αἴσθημα. Μίαν ἡμέραν ὁ Μὰξ Οὐμπὲρ τὸν ἠρώτησε ποῖον ἦτο τὸ ἐξαγόμενον τῶν παρατηρήσεών του ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου:

— Κάποιαν ἠθικότητα, κάποιαν χρηστότητα, τὴν ἔχουν, ἀπεκρίθη. Γνωρίζουν βεβαίως τί εἶνε καλὸν καὶ τί εἶνε κακόν. Ἔχουν ἀκόμη τὸ αἴσθημα τῆς ἰδιοκτησίας. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι καὶ πολλὰ ζῷα τὸ ἔχουν· ὁ σκύλος παραδείγματος χάριν δὲν σε ἀφίνει εὔκολα νά του πάρῃς ἐκεῖνο που τρώγει. Κατὰ τὴν γνώμην μου, οἱ Βάγδδοι ξεχωρίζουν τὸ ἰδικόν των ἀπὸ τὸ ξένον πρᾶγμα. Τὸ παρετήρησα ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ὁ ὁποῖος ἔκλεψε μερικοὺς καρπούς, ἀπὸ μίαν καλύβην ὅπου εἶχεν εἰσέλθῃ κρυφίως.

— Καὶ τί τον ἔκαμαν; ἠρώτησεν ὁ Μὰξ Οὐμπέρ· τὸν ἐπῆραν ἁπλῶς εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, ἢ τὸν παρέπεμψαν εἰς τὸ Πλημμελιοδικεῖον;...

— Τίποτε ἀπὸ αὐτά, φίλε μου! Ἡ διαδικασία ὑπῆρξε πολὺ σύντομος, καὶ ὁ κλέπτης ἐδάρη ἀνηλεῶς ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν καρπῶν, βοηθουμένου καὶ ὑπὸ τῶν γειτόνων του. Βλέπεις λοιπὸν ὅτι ἡ παρατήρησίς μου εἶνε βάσιμος. Προσθέτω ὅτι οἱ πρωτογενεῖς αὐτοὶ ἔχουν καὶ ἕνα θεσμόν, ὁ ὁποῖος τοὺς πλησιάζει πολὺ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα.

— Ποῖον;

— Τὴν οἰκογένειαν, ἡ ὁποία εἶνε συντεταγμένη κανονικῶς: ὑπάρχει ὁ ἀπὸ κοινοῦ βίος τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός, ἡ φροντὶς διὰ τὰ τέκνα, ἡ ἐξακολούθησις τῆς πατρικῆς καὶ υἱϊκῆς στοργῆς πέραν τῆς πρώτης ἡλικίας. Δὲν το παρετηρήσαμεν εἰς τὴν καλύβην τοῦ Λὸ-Μάϊ;...

Ἔπειτα, οἱ Βάγδδοι ἔχουν ἐκδηλώσεις τινὰς ἐντελῶς ἀνθρωπίνους. Παρατήρησε τὸν Κέλλο μας... Δὲν ἐρυθριᾷ ἐξ αἰτίας ἠθικῆς; Εἴτε ἀπὸ ἐντροπήν, εἴτε ἀπὸ δειλίαν, εἴτε ἀπὸ μετριοφροσύνην, εἴτε ἀπὸ σύγχυσιν, — αἱ τέσσαρες περιπτώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀναβιβάζουν τὸ ἐρύθημα εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου, — εἶνε ἀναντίρρητον ὅτι ὁ Κέλλο ἐρυθριᾷ. Ἄρα ὑπάρχει αἴσθημα... ἄρα ὑπάρχει ψυχή!

— Τότε, ἠρώτησεν ὁ Μὰξ Οὐμπέρ, ἀφ' οὗ οἱ Βάγδδοι ἔχουν τόσας ἀνθρωπίνους ἰδιότητας, διατί διστάζεις νά τους κατατάξῃς εἰς τὴν ἀνθρωπότητα;

— Διότι φαίνεται ὅτι τοὺς λείπει ἕνα πρᾶγμα, κοινὸν μεταξὺ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἀγαπητέ μου Μάξ.

— Τί δηλαδή;

— Ἡ ἀντίληψις τοῦ Ὑπερτάτου Ὄντος, μὲ ἄλλους λόγους τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾶται καὶ εἰς τὰς ἀγριωτέρας φυλάς... Δὲν εἶδα νὰ λατρεύουν θεούς, οὔτε εἴδωλα, οὔτε ἱερεῖς ὑπάρχουν...

— Ἐκτὸς ἂν θεός των εἶνε ἀκριβῶς ὁ βασιλεὺς Μζέλο-Τάλα-Τάλα, ποῦ δὲν μας ἀφίνουν νὰ ἴδοῦμε οὔτε τὴν ἄκρη τῆς μύτης του! ἀπεκρίθη ὁ Μὰξ Οὐμπέρ.

Ἦτο ἴσως ἀνάγκη, πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος, νὰ κάμουν ἓν πείραμα τελειωτικόν: Οἱ πρωτογενεῖς αὐτοὶ θἀντεῖχον εἰς τὴν δηλητηριώδη ἐνέργειαν τῆς ἀτροπίνης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκει, ἐν ᾧ τὰ ζῷα ὑφίστανται αὐτὴν ἀβλαβῶς; Ἐὰν ναί, ἦσαν ζῷα· ἐὰν ὄχι, ἦσαν ἄνθρωποι. Ἀλλὰ τὸ πείραμα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, ἔλλείψει ἀτροπίνης. Πρέπει νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Μὰξ Οὐμπὲρ καὶ τοῦ Τζὼν Κὸρτ εἰς τὸ Νγκάλα, δὲν εἶχεν ἀποθάνῃ κανεὶς Βάγδδος· δὲν ἤξευραν λοιπὸν ἂν οἱ πρωτογενεῖς αὐτοὶ ἔκαιον ἢ ἔθαπτον τοὺς ἀποθνήσκοντας, καὶ ἑπομένως ἂν εἶχον τὴν λατρείαν τῶν νεκρῶν.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΜΕΡΙΚΟΙ ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΑΙ

Ἀγαπητοί μου,

Σε μίαν ἀπὸ τὰς τρεῖς Ἐκθέσεις, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἀκόμη ἀνοικταί, συνήντησα κατ' αὐτὰς ἕνα μικρόν μου φίλον, ὁ ὁποῖος ἔσπευσε νὰ με πλησιάσῃ ζωηρῶς καὶ νὰ μου εἴπῃ:

«—Ξεύρετε ὅτι μὲ τρομάξατε μὲ τὴν προχθεσινήν σας ἐπιστολήν; . . . Κυττάζω τόσα ὡραῖα ἔργα, καὶ δὲν τολμῶ νὰ βγάλω μιὰ λέξι ...

— Διατί ;

— Διότι οὔτε Αἰσθητικὴν ἐσπούδασα ποτέ, οὔτε ἐπῆγα εἰς τὴν Εὐρώπην νὰ ἰδῶ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων ζωγράφων. Καὶ καθὼς εἴπατε, δὲν εἰμπορῶ νὰ ἔχω γνώμην. Μοῦ ἀρέσουν τόσαι εἰκόνες, καὶ δὲν τολμῶ νὰ τὸ εἴπω οὔτε ... εἰς τὸν ἑαυτόν μου !»

Ἠρκέσθην νὰ μειδιάσω, διότι ὁ τόπος δὲν ἦτο κατάλληλος διὰ συνομιλίαν μακράν. Ἔπειτα ὅμως, συλλογιζόμενος τὸν φόβον τοῦ μικροῦ μου φίλου, ἐσυλλογίσθην ὅτι ἡ φράσις ἐκείνη τῆς προηγουμένης μοῦ ἐπιστολῆς ἦτο τῶντι ἱκανὴ νὰ φοβίσῃ, καὶ κάκως νὰ παρεξηγηθῇ. Ἀπεφάσισα λοιπὸν διὰ τῆς σημερινῆς μου ἐπιστολῆς νὰ σᾶς τὴν ἐξηγήσω.

Εἶπα, ὅτι ὅσοι δὲν ἔκαμαν εἰδικὰς σπουδάς, ὅσοι δὲν ἐμελέτησαν βιβλία περὶ ζωγραφικῆς, καὶ δὲν ἔτυχε νὰ ἴδουν ἔργα μεγάλων ζωγράφων, αὐτοὶ δὲν εἶνε ἱκανοὶ νὰ κρίνουν, δηλαδὴ νὰ ἐκφράσουν μίαν γνώμην ποῦ νὰ ἔχῃ κῦρος καὶ σημασίαν. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι δὲν εἶνε ἱκανοὶ νὰ θαυμάσουν, νὰ αἰσθανθοῦν τὸ ὡραῖον καὶ νὰ σχηματίσουν μίαν γνώμην ἀτομικήν, τὴν ὁποίαν εἰμποροῦν βέβαια καὶ νὰ ἐκφράσουν, ὁρκεῖ νὰ τὸ κάμουν μὲ τὴν ἀπαιτουμένην σεμνότητα καὶ μετριοφροσύνην.

Κύριός μοῦ κάμνουν κάκην ἐντύπωσιν κάποιοι ἀμαθεῖς, οἱ ὁποῖοι νομίζουν ὅτι τὰ ἠξεύρουν ὅλα, καὶ θεωροῦν καθῆκόν των νὰ ἐκφράσουν γνώμην διὰ νὰ φωτισθῇ ὁ κόσμος, καὶ ὁμιλοῦν μὲ τόσην πεποίθησιν, ὥστε νομίζεις πλέον ὅτι εἶνε οἱ σοφώτεροι τεχνοκρῖται τοῦ κόσμου ! Τὸ φαινόμενον αὐτὸ παρετήρησα πολλάκις εἰς τὰς Ἐκθέσεις μας. Μερικοὶ ἐπισκέπται δὲν ἀρκοῦνται εἰς τὸν ἄφωνον θαυμασμὸν τοῦ φίλου μου, ἀλλὰ ὁμιλοῦν καὶ ὁμιλοῦν μάλιστα μεγαλοφώνως. Τὰς ἐντυπώσεις των, τὴν ἀτομικήν των γνώμην, δὲν ἐκφράζουν μὲ δισταγμόν, μὲ κάποιαν ἀμφιβολίαν, μ' ἕνα δειλὸν «νομίζω» ἢ «ὑποθέτω» ἢ «μοῦ φαίνεται» ἀλλὰ μὲ στόμφον, μ' ἔπαρσιν, ἀξιωματικῶς καὶ ἀδιστάκτως.

Ἀλλ' ἀκόμη χειροτέραν ἐντύπωσιν μοῦ κάμνουν οἱ λόγιοι αὐτοὶ ἐπισκέπται, οἱ αὐτοσχέδιοι τεχνοκρῖται, ὅταν εἶνε νέοι, ὅταν εἶνε παιδιά. Ἐπιτέλους, ὅταν ἀκούῃς ἕνα μεγάλον, τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζεις, νὰ ἐκφράζεται οὕτω, εἰμπορεῖς καὶ νὰ ὑποθέσῃς ὅτι ἴσως εἰξεύρει τί λέγει, ὅτι ἴσως ἐμελέτησε καὶ ἔχει πεῖραν. Ἀλλ' ὅταν ἀκούῃς ἕνα νέον, ἕνα παιδί, ἀμέσως θὰ συλλογισθῇς: «Καὶ πότε τὰ ἔμαθε αὐτά; καὶ ποῦ εἶδεν ἔργα ; Εἰς τὸ Σχολεῖόν του ὄχι βέβαια !»

Καὶ τοῦτο δὲν εἶνε μόνον ἔλλειψις τοῦ γνῶθι σαυτόν, ἀλλὰ καὶ ἔλλειψις ἀνατροφῆς. Διότι κ' ἐκεῖνος ἀκόμη ποῦ ἠξεύρει, κ' ἐκεῖνος ποῦ ἔχει πεποίθησιν δικαίαν εἰς τὴν γνώμην του, καὶ τὴν πεποίθησίν του αὐτὴν συμμερίζεται καὶ ὁ κόσμος,—ὅταν ἔχῃ καὶ ἀνατροφήν, ποτὲ δὲν ἐκφράζεται ἀξιωματικῶς, ἀλλὰ πάντοτε μὲ μετριοφροσύνην, πάντοτε μὲ τὸ «νομίζω.» Ποῦ ἔμειναν λοιπὸν οἱ ἄλλοι ; . . . Καὶ δὲν εἶνε ἔλλειψις ἀνατροφῆς νὰ εἰσέρχεται κάνεις,— εἴτε μεγάλος εἴτε μικρός, — εἰς μίαν Ἔκθεσιν μὲ τόσον ἀέρα, καὶ νὰ κάμνῃ ὅτι παίζει τὴν τέχνην εἰς τὰ δάκτυλα, καὶ νὰ φωνάζῃ, καὶ νὰ ἐπικρίνῃ τοῦτο καὶ νὰ ἐπαινῇ ἐκεῖνο, μὲ ὕφος τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ ὅτι δὲν ἔχει τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς εἰδικότητός του, περὶ τῆς σοφίας του ;

Ὅσοι τὸν ἀκούουν,— καὶ δυστυχῶς φωνάζει, ὥστε νὰ μή τον ἀκούουν μόνον οἱ μεθ' ὧν συνομιλεῖ,— θὰ γελάσουν εἰς βάρος του. Ἂν μάλιστα τύχῃ καὶ κανεὶς νὰ ἠξεύρῃ πραγματικῶς ἀπὸ τέχνην καὶ νὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ αὐθάδεια τοῦ κυρίου ἐκείνου εἶνε ἀνάλογος μόνον πρὸς τὴν ἀμάθειάν του, θὰ ξεκαρδισθῇ ἀπὸ τὰ γέλια καὶ θὰ τὸν οἰκτείρῃ . . .

Αὐτὸ τὸ κακὸν δὲν ἤθελα νὰ πάθετε ποτὲ καὶ σεῖς,— διότι ἡ νεότης, ἄπειρος καὶ ἀφελής, παρασύρεται εὔκολα,—καὶ προσέθεσα εἰς τὴν ἐπιστολήν μου τὴν φράσιν ἐκείνην, ἡ ὁποία εἶχε σκοπὸν νὰ σας δείξῃ ὅτι δὲν εἶνε εὔκολον νὰ ἐκφράζῃ κανεὶς γνώμην περὶ τέχνης, ὅταν δὲν ἠξεύρῃ, καὶ ὅτι προκάντων δὲν εἶνε εὐπρεπές.

Σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅμως, ὅτι καὶ ἡ ἀπόλυτος βουβαμάρα μέσα εἰς μίαν Ἔκθεσιν, ἀπὸ φόβον μὴν εἰπῇ κανεὶς ἀνοησίαν, εἶνε καὶ αὐτὴ μία ὑπερβολή. Τὸ ὡραῖον τῆς τέχνης εἶνε πρόσιτον εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ καθένας ἔχει μίαν ἐντύπωσιν ἀπὸ τὴν θέαν μιᾶς εἰκόνος ἢ ἑνὸς ἀγάλματος. Καὶ εἰμπορεῖ κάλλιστα νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐντύπωσιν αὐτήν, ὡς ἀτομικὴν καὶ ἄνευ ἀξιώσεως γνώμην. Τότε δὲν εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ γελοῖος.

Ἤκουσα μίαν χαριτωμένην δεσποινίδα, ἡ ὁποία, κατερχομένη τὴν κλίμακα τοῦ «Παρνασσοῦ», ἔλεγε πρὸς τὸν ἀδελφόν της:

— Τί νὰ σοῦ πῶ ! Μοῦ φαίνεται ὅτι τὰ ρόδα τοῦ κ. Ἰακωβίδου εἶνε τὸ καλλίτερον ἔργον τῆς Ἐκθέσεως. Τοὐλάχιστον κανένα ἄλλο δὲν μου ἄρεσε τόσον.

Πιθανὸν ἡ δεσποινὶς νὰ ἔχῃ ἄδικον· πιθανὸν νὰ ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἔκθεσιν καὶ ἄλλα ἔργα ἀνώτερα ἀπὸ τὰ ρόδα. Κανεὶς ὅμως δὲν θὰ ἐγελοῦσε μὲ τὴν γνώμην της, καὶ τοῦτο διὰ τὸν ὡραῖον τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον τὴν ἐξέφρασεν. Ὑπάρχει, βλέπετε, διαφορὰ μεταξὺ τοῦ : «αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶνε ὡραῖον !» καὶ τοῦ : «αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μοῦ ἀρέσει.» Τὸ πρῶτον ὀλίγοι εἶνε εἰς θέσιν νὰ τὸ εἰκοῦν· τὸ ἄλλο ἠμπορεῖ νὰ τὸ εἰπῇ καθένας. Δὲν ἠξεύρω ἂν ἡ δεσποινὶς ἐκείνη εἶχε πολὺ ἀνεπτυγμένον γοῦστον· εἶμαι βέβαιος ὅμως ὅτι εἶχεν ἀρίστην ἀνατροφήν.

Σᾶς ἀσπάζομαι.

ΦΑΙΔΩΝ

ΛΑΙΜΑΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ

Δι' ἕνα χωνὶ μὲ μπομπόνια, ἡ Μαργαρίτα θὰ ἔδιδεν εὐχαρίστως τὴν κούκλαν της, τὴν ὡραίαν της κούκλαν τὴν ὁλοκαίνουργιν, ποῦ λέγει «μαμμά» μόλις τῆς πιέσῃς ὀλίγον τὸ στῆθος μὲ τὸ δάκτυλον. . .

Δι' ἕνα τσουρέκι, θὰ παρεχώρει προθύμως τὰ ἕξη φαρφουρένια πιατάκια τοῦ νοικοκυριοῦ της, καὶ τὰ κρυστάλλινα ποτηράκια ποῦ δὲν εἶνε μεγαλήτερα ἀπὸ δάκτυλήθρες, καὶ τὰ ἐκ λευκοσιδήρου σκεύη, τὰ μπρικάκια καὶ τὲς κατσαρολίτσες. . .

Δι' ἕνα γαλατομπούρεκο, θὰ ἐχάριζε μετὰ χαρᾶς τὸ ὡραιότερον βιβλίον της, τὸν χρυσόδετον «Ἄγγελον τῆς Ἀγάπης», ποῦ εἶνε γεμάτος εἰκόνες καὶ ποῦ ἔχει ἀπέξω ἕνα ἀγγελάκι μὲ χρυσοῦν ἀκτινωτὸν καὶ ἀστράκια ἀσημένια. . .

Δι' ὀλίγα ζαχαρωτά, δι' ἕνα γλυκισμα, καὶ τί δὲν θὰ ἔδιδεν ἡ Μαργαρίτα: Τὰ πάντα θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ δώσῃ : παιγνίδια, κοῦκλες, βιβλία, εἰκόνες, καὶ ἂν θέλετε ἀκόμη, τὰ μετάξια τοῦ κεντήματός της, τὴν βελονοθήκην της, τὸ τελάρο της, τὸ ψαλιδάκι της. . .

Χθές, εἰς τὸ τραπέζι εἶχαν κρέμαν. Ἡ Μαργαρίτα ἔφαγε τρία ὁλόκληρα πιάτα, καὶ της ἄρεσε τόσῳ πολύ, μὰ τόσῳ πολύ, ὥστε διὰ νὰ μὴ μείνῃ τίποτε, ἔγλειψεν ὕστερα καὶ τὸ πιάτο !

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν γάταν νὰ γλείφῃ τὰ πιάτα,—ἀλλὰ γιὰ ἕνα κορίτσι, πῆ !

τί ἐντροπὴ νὰ μιμῆται τὰ ζῷα! Ἡ μητέρα τῆς Μαργαρίτας ἀκόμη κοκκινίζει διὰ λογαριασμόν της.

Ἀλλὰ πῶς λέγεται τὸ μέγα αὐτὸ ἐλάττωμα τῆς Μαργαρίτας, ποῦ ἄλλο δὲν σκέπτεται παρὰ τὸ φαγί ;

Ὅλα τὰ καλὰ παιδιά, καὶ τὰ κακὰ ἀκόμη, τὸ γνωρίζουν : εἶνε ἡ λαιμαργία.

Ἰδέτε τώρα ἓν ἀπὸ τὰ ποτελέσματα τῆς λαιμαργίας: Τὰ δόντια τῆς Μαργαρίτας εἶνε χαλασμένα, κατάμαυρα, στραβά, ξεκουνημένα. Πολλὰ τῆς λείπουν. Ὀλίγον ἀκόμη, καὶ θὰ ἐμοιάζῃ μὲ μικρὰν γρηούλαν.

Σήμερα ἔχει στομαχόπονον, αὔριον κεφαλόπονον, μεθαύριον τοῦτο, τὴν ἄλλην ἐκεῖνο. Ἡ Μαργαρίτα εἶνε διαρκῶς ἄρρωστη. Μὲ τὴν λαιμαργίαν της κατέστρεψεν ὅ,τι πολυτιμότερον ἔχομεν : τὴν ὑγείαν.

Καὶ τί θὰ γίνῃ ὅταν ἡ Μαργαρίτα μεγαλώσῃ, ὅταν μεγαλώσῃ μαζί της καὶ τὸ φοβερὸν αὐτὸ ἐλάττωμα ; Ὤ ! τί θλιβερὸν μέλλον προετοιμάζει διὰ τὴν Μαργαρίταν ἡ λαιμαργία !

*

Ἡ ἐγκράτεια εἶνε τὸ ἐναντίον τῆς λαιμαργίας.

Εἶμαι ἐγκρατής, σημαίνει τρώγω μετρίως, εὐχαριστοῦμαι μὲ τὸ ὀλίγον.

Τὰ καλὰ παιδιὰ ἀρκοῦνται ἐν ἀνάγκῃ καὶ μὲ ὀλίγον ψωμί, χωρὶς νὰ κλαίουν διὰ νὰ τους ἀλείφουν τὴν φέταν των μὲ γλυκὸ ἢ μὲ φρέσκον βούτυρον. Ἀρκοῦνται καὶ μὲ ὀλίγον τυρί, ἢ μὲ μόνον τὸ ψωμί, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ οὔτε καρύδι, οὔτε τυρί, οὔτε σαλάμι...

Εἶμαι ἐγκρατής, σημαίνει τρώγω μ' εὐχαριστήσιν ἐκεῖνο ποῦ ἔχω, χωρὶς νὰ μὲ μέλῃ ἂν δὲν ἔχω τίποτε καλλίτερον.

Εἶμαι ἐγκρατής, τέλος, σημαίνει τρώγω διὰ νὰ ζῶ, καὶ ὄχι ζῶ διὰ νὰ τρώγω.

Πρέπει νὰ φάγῃ κανεὶς διὰ νὰ ζήσῃ, ἀφ' οὗ ἡ τροφὴ εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαία πρὸς διατήρησιν τοῦ σώματος. Ἡ τροφὴ μᾶς δίδει δυνάμεις, ἡ τροφὴ μᾶς μεγαλώνει.

Ἐκεῖνος εἶνε ἐγκρατὴς καὶ λιτός, ἐκεῖνος τρώγει πράγματι διὰ νὰ ζῇ, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ τραπέζι παύει ὅταν δὲν πεινᾷ πλέον, καὶ δὲν ἔρχεται εἰς πειρασμὸν ἀπὸ κανενὸς εἴδους λιχουδιάν, εἴτε κρέμαν, εἴτε πουδίγκαν, εἴτε κομπόσταν.

Παύει νὰ τρώγῃ, διότι δὲν πεινᾷ, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅ,τι περισσότερον θὰ ἔτρωγεν ἠμποροῦσε νὰ τον βλάψῃ.

Δὲν εἶνε ὅμως ἐγκρατὴς καὶ ζῇ διὰ νὰ τρώγῃ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ τραπέζι ἐξακολουθεῖ, καὶ ἀφ' οὗ ἀκόμη ἱκανοποιήθη ἡ πεῖνά του.

(J. H. Fabre) ΚΙΜΩΝ ΑΔΗΣΙΔΗΣ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΒΟΣΚΟΙ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ε'.

Ἡ Μάρω καὶ ὁ Γιάννης, μαζὶ μὲ τὸν γεναῖον σκύλον Φουντοῦκον, ἀπεφασίσθη νὰ βγάζουν κάθε μέρα τὰ πρόβατα καὶ νὰ τα πηγαίνουν 'στὸ λειβάδι νὰ βόσκουν.

Εἶνε βέβαιον, ὅτι οἱ μικροὶ βοσκοὶ θὰ κάμουν ὅ,τι εἰμποροῦν, διὰ νὰ φανοῦν ἄξιοι αὐτῆς τῆς ἐμπιστοσύνης. Ἔπειτα ὁ Φουντοῦκος ξέρει καλὰ τὴ δουλειά του.

Προσέχει πολὺ τὸ κοπάδι καὶ δὲν ἀφίνει κανένα πρόβατο νὰπομακρυνθῇ· τρέχει ἀμέσως καὶ το γυρίζει πίσω, χωρὶς ὅμως νὰ το πειράξῃ καθόλου.

Ὁ Γιάννης ἄκουσε ὅτι ἐφάνησαν λύκοι 'στὸ χωριό. Γι' αὐτὸ ἔχει τὰ μάτια του τέσσαρα. Καὶ νά, ἐκεῖ πέρα, μακρυά, βλέπει ἕνα μαῦρο πρᾶγμα νὰ κουνιέται . . . Καλὲ μὴν εἶνε λύκος ;

Ἡ Μάρω κυττάζει κ' ἐκείνη μὲ προσοχή, καὶ μολονότι ξεύρει ὅτι οἱ λύκοι δὲν βγαίνουν παρὰ τὴ νύκτα, δὲν μπορεῖ πάλιν νὰ 'πῇ ὅτι ὁ ἀδελφός της κάνει λάθος. Ἀλήθεια . . . ἐκεῖνο τὸ μαῦρο πρᾶγμα εἶνε ζωντανὸ καὶ μοιάζει σὰ λύκος. Ἀκόμη καὶ ὁ Φουντοῦκος φαίνεται ἀνήσυχος, καὶ αὐτὸ εἶνε πολὺ σπουδαῖον, γιατὶ οἱ σκύλοι δὲν γελιοῦνται εὔκολα . . .

Καὶ ἐνῷ ὁ Φουντοῦκος μαζεύει τὸ κοπάδι καὶ το στρυμώνει ὀπίσω ἀπὸ τοὺς μικρούς του κυρίους, αὐτοὶ πέρνουν τὰ μέτρα των νὰ το ὑπερασπισθοῦν. Ἂς κοπιάσῃ ὁ λύκος καὶ νὰ ἰδῇ τί ἔχει νὰ πάθῃ !

Ὁ Γιαννάκης, ποῦ ἐστάθη ἐμπρός,—γιατὶ αὐτὸ εἶνε τὸ καθῆκόν του, — θὰ τὸν κτυπήσῃ μὲ τὸ μπαστοῦνι του γιὰ νὰ μὴ προχωρήσῃ, καὶ ἡ Μάρω θὰ τον σκοτώσῃ εὐθὺς μὲ τὲς μεγάλες πέτρες ποῦ ἐμάζευσε.

Τί τιμὴ θὰ εἶνε γι' αὐτοὺς μιὰ τέτοια νίκη !

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

(Συνέχεια προσεχῶς)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 73ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Προκηρυχθέντος τὴν 12 Ἰανουαρίου 1902 πρὸς εὕρεσιν τῶν λύσεων τῶν ἐν τοῖς φυλλαδίοις Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου ἐ. ἔ. δημοσιευθεισῶν 177 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

Ὁ μετὰ τὸ ὄνομα ἀριθμὸς δηλοῖ πόσας ὀρθὰς λύσεις ἀπέστειλεν ἕκαστος ἐμπροθέσμως, ὁ δὲ ἐντὸς τῆς παρενθέσεως ἀριθμός, ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ε, δηλοῖ τὸ ποσὸν τῶν ἀπονεμομένων ἑκάστῳ Εὐσήμων.

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (*16 ἐτῶν καὶ ἄνω.*)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀμετάβλητος Καρδία, 157 [9ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀταβύριον Ρόδου, 145 [8ε] — Ἑλληνοπούλα 144 [8ε].—(Ὁ Ἰωάννης Ν. Φαρμακίδης, μὲ λύσεις 155 [9ε], καὶ ἡ Μαρίδα τοῦ Εὐρίπου, μὲ λύσεις 154 [9ε], τίθενται ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ, ὡς τυχόντες ἤδη Β' Βραβείου τῆς αὐτῆς τάξεως, ὁ μὲν εἰς τὸν 69ον, ἡ δὲ εἰς τὸν 70ον Διαγωνισμόν.)

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἐλπὶς τῶν Δυστυχῶν, 134 [7ε].— Ὁμίχλη, 93 [5ε[.—Δρῦς τοῦ Κάμπου, 73 [4ε] —(Ὁ Ἀστὴρ τῆς Ἀνατολῆς μὲ λύσεις 135 [7ε], καὶ ὁ Ἀπόγονος τοῦ Νέστορος μὲ λύσεις 124 [7ε], τίθενται ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ, ὡς τυχόντες ἤδη Γ' Βραβείου, ὁ μὲν εἰς τὸν 70όν, ὁ δὲ εἰς τὸν 60ον Διαγωνισμόν.)

ΕΠΑΙΝΟΣ: Πειραϊκὴ Νύξ, 67 [3ε].—Νέος Ναύτης, 65 [3ε].—Μεσημβρινὴ Ἀκτή, 62 [3ε].—Ἀρχικαλαμπουριστής, 61 [3ε].—Ξενιτευμένος Σινωπεύς, 41 [2ε].

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Πέτρα Σκανδάλου, 35 [2ε].—Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, 26 [ε] —Τάκης Βεργανίτης, 25, [ε].

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (*12 ἕως 15 ἐτῶν.*)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀριστοκρᾶτις Ρουμανίς, 162 [9ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἑλληνικὸν Αἴσθημα, 147 [8ε)]. — Νεαρὸς Μουσικὸς 144 [8ε].—(Ὁ Εὐβοϊκὸς Ὁρίζων, μὲ λύσεις 157 [9ε], τίθεται ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ, ὡς τυχὼν ἤδη Β' Βραβείου εἰς τὸν 72ον)

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Νέμος, 142 [8ε].—Κύκνειον Ἆσμα, 140 [8ε].—Πρόδικος ὁ Χῖος, 129 [7ε].— (Τὸ Πλοῖον τοῦ Δουνάβεως, μὲ λύσεις 136 [8ε], τίθεται ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ ὡς τυχὸν ἤδη Β' Βραβείου εἰς τὸν 69ον.)

ΕΠΑΙΝΟΣ: Νευρόσπαστον 128 [7ε] — Πικραμένη Καρδοῦλα 127 [7ε].— Σεμνὴ Κόρη, 119 [7ε].— Ἀετὸς τῶν Χιονωδῶν Ὀρέων, 118 [6ε].—Στραβόξυλο, 106 [6ε.] — Ἄπτερος Νίκη, 102 [6ε].—Ἀργυρόηχος Φωνή, 100 [5ε].—Πεπρωμένον, 98 [5ε].—Σίδ, 95 [5ε]. — Γεώργιος Ι. Βιτιάδης, 94 [5ε].—Κόντε Ραπανάκης, 93 [5ε].—Κόλπος τῆς Ἀτταλείας, 92 [5ε] —Φωτεινὸς Οὐρανός, 92 [5ε].—Ἀθῴα Καρδία, 90 [5ε].—Κυνηγετικὸς Ἱέραξ, 80 [4ε]. Μικρὰ Ἀνθοκόμος 75 [4ε].—Σπάθη τοῦ Ἀρτανιάν, 72 [4ε].—Νιόβη, 71 [4ε].

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ἁγνὸ Μενεξεδάκι, 62 [3ε].—Ταπεινὸ Γιασεμί, 60 [3ε].—Φλοῖσβος τοῦ Βοσπόρου, 60 [3ε].—Ζωηρὰ Ὕπαρξις, 59 [3ε].—Σιωπηλὴ Νύξ, 54 [3ε]. —Καρπουζολαγειώτατος, 52 [3ε] Μολὼν Λαβέ, 52 [3ε].—Φάρος τῆς Ἀνατολῆς, 41 [2ε].—Σπῦρος Φυσέκης, 37 [2ε].—Ποντικονῆσι Κερκύρας, 36 [2ε].

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (*11 ἐτῶν καὶ κάτω.*)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κιουκιουρίστρα, 145 [8ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κρητικὸν Κάστανον, 135 [7ε].—Καρδιογνώστης, 124 [7ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κορινθιακὸν Κῦμα, 120 [7ε]. —Ἀγριολούλουδον Ἄνδρου, 111 [6ε].—Τόξον τοῦ Φοίβου, 101 [5ε].—(Ὁ Μινώταυρος, μὲ λύσεις 120 [7ε], τίθεται ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ, ὡς τυχὼν ἤδη Γ' βραβείου εἰς τὸν 68ον.)

ΕΠΑΙΝΟΣ: Κρᾶδις, 100 [5ε].—Νικόλαος Π. Πανᾶς, 92 [5ε] — Χειμωνιάτικος Ἥλιος, 87 [5ε].—Σάββας Κέντρος, 64 [3ε].—Λευκὸν Κρῖνον, 55 [3ε].

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Θησαυρὸς τῶν Κυθήρων, 41 [2ε].—Καυστικὸς Ἥλιος, 39 [2ε]. — Φρού-Φρού, 36 [2ε].—Ὑπολαΐς, 28, [ε].

ΕΣΤΕΙΛΑΝ ΠΡΟΣΕΤΙ ὀρθὰς λύσεις καὶ οἱ ἑξῆς, ἀναμὶξ ἐκ τῶν τριῶν τάξεων: Ἀνατέλλων Ἀστήρ, 19, [ε].—Ἄναυρος, 11. — Ἀνθισμένη Ἀμυγδαλιά, 7.—Ἄνθος Μαΐου, 17 [ε]— Ἄνθος τῆς Κερκύρας, 16.—Γαμβέττας, 1.—Γλυκόφωνος Γρύλλος, 34 [2ε].—Γρανικός, 8.—Δίσκος τοῦ Ἡλίου, 32 [ε].—Δούκισσα τῶν Σαλώνων, 5.—Ἐρυθρὸς Σταυρός, 8.— Ἑσπερινοῦλα, 6.—Κελαϊδίστρα, 11.—Κεράτιος Κόλπος, 5.—Κόκκινο Καπελάκι, 6.—Κωνστ. Κουλλέπης, 5—Κωρύκειον Ἄντρον, 31, [ε].—Γεώργιον Λουΐζος, 6 —Μαγευτικὸς Βόσπορος, 6.—Μάγκα τῶν Παρισίων, 7.—Μακαρία, 25, [ε]. - Κωνστ. Θ. Μακρῆς, 7.— Μέμφις, 8.—Μεταξοσκώληξ, 12.— Μικρασιάτης, 17, [ε].—Μικρὸς Βιολιστής, 8— Ὀβελίσκος τῆς Κλεοπάτρας, 19 [ε].—Οὐράνιος Θόλος, 10—Παμφύλιος Κόλπος, 29, [ε] —Παρήγορος Ἄγγελος, 9.—Παρήγορος Ἐλπίς, 25 [ε].—Κωνσταντῖνος Ι. Πετρόπουλος, 16. — Ἀλφρέδος Ρίβελ, 22 [ε].—Ρόδιος Δόκιμος, 19 [ε].—Συριανὴ Ξανθοῦλα, 4.—Υἱὸς Ἠπειρώτου, 12.—Ὑψηλὸς Καύκασος, 5.—Φάρος τοῦ Λεάνδρου, 9.—Φύλλος, 18, [ε].—Ψάνα-Λούλα, 18 [ε].

ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΤΟΥ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑΤΟΣ

Ἡ προθεσμία τοῦ Β' Διαγωνισμοῦ Ξεσπαθώματος, ἡ ὁποία ἔληγε τὴν 31 Ὀκτωβρίου, παρατείνεται ἀκόμη κατ' αἴτησιν πολλῶν Διαγωνιζομένων. Εἰς προσεχὲς φύλλον, ὅταν θὰ δημοσιευθῇ ἡ προκήρυξις πρὸς τακτικὴν ἀνανέωσιν τῆς ἐγγραφῆς, διὰ τὸ 1903, θὰ δηλωθῇ ἕως πότε ἀκριβῶς παρατείνεται ἡ προθεσμία τοῦ Ξεσπαθώματος, καὶ θὰ δημοσιευθοῦν ἐκ νέου οἱ ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ, διὰ νὰ λάβουν μέρος καὶ οἱ νέοι συνδρομηταί.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τὸ *Λευκὸν* Κρῖνον λέγει εἰς μίαν φίλην του, περὶ τῆς ὁποίας εἶχεν ἀκούσῃ ὅτι ὁ πάππος της ἦτο κόμης:

— Ὥστε τώρα εἰς τὰς φλέβας σου ῥέει αἷμα *κωμικόν*, ἔ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σὶρ-Ἀλ-Φαλουάζ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΤΟ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ

Θὰ χαροῦν πολὺ σήμερον ὅσοι μὲ παρεκάλεσαν τόσον ἐπιμόνως νὰ παρατείνω τὴν προθεσμίαν τοῦ Ξεσπαθώματος: Ἡ παράκλησίς των εἰσηκούσθη. Καὶ ἦτο ἀνάγκη νὰ δοθῇ αὐτὴ ἡ παράτασις, διότι πραγματικῶς ἡ ἐποχὴ δὲν ἦτο κατάλληλος πρὸς ἐγγραφὴν νέων συνδρομητῶν. Διὰ τὸ 1902 ἦτο ἀργά, διὰ τὸ 1903 ἐνωρίς. Εἰς τὸ ἑξῆς ὅμως ἡ ἐποχὴ εἶνε καταλληλοτάτη, διότι μετ' ὀλίγον ἀρχίζει νέον ἔτος, καὶ δὲν εἶνε διόλου ἐνωρὶς νὰ ἐγγραφῇ κανεὶς διὰ τὸ 1903 ἕνα ἢ δύο μῆνας προτήτερα. Ἐμπρὸς λοιπόν! τὰ σπαθιὰ εἰς ἐνέργειαν!

Λάτρις τοῦ Ἀπείρου (Γ. Μ. Χ.) αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον σοῦ ἐγκρίνω κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου.

Ζίνα (Χ. Τ.) λάβε καὶ σὺ τὸ ψευδώνυμον ποῦ νομίζεις ὅτι σοῦ ταιριάζει. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι εἶσαι ἀρκετὰ καλὴ μαθήτρια. Περὶ τούτου μαρτυρεῖ καὶ ἡ ὡραία ἐπιστολή σου.

Ἔλαβα καὶ τὰς δύο σου ἐπιστολάς, *Κελαϊδίστρα* [εεε], ὥστε δὲν θὰ πάγουν χαμένα τὰ ὡραῖα ποῦ μου γράφεις. Ἐπίσης ἐλήφθη καὶ ἡ φωτογραφία σου, ὥστε δὲν θὰ λείψῃς ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα, τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε ἀρκετὰ *σεβαστόν*, διότι μοῦ ἔστειλαν οἱ περισσότεροι.

Πολὺ μοῦ ἤρεσεν ἡ ἐπιστολή σου, *Τσιγγαρέλλα* [εεε]. Εἶνε μία ἀπὸ τὰς ὡραιοτέρας ἐξ ὅσων ἔλαβα περὶ τοῦ δυστυχοῦς *Πτηνοῦ τῆς Ἐρήμου*. Πραγματικῶς, πρέπει νὰ φυλάξῃς μ' εὐλάβειαν τὸ ἐνθύμιον ποῦ ἔχεις ἀπὸ αὐτόν, τὸ τετράδιον τῶν Μ. Μυστικῶν. Ὁ θάνατος τὸ ἔκαμεν ἱερόν.

Πῶς νὰ μὴ σὲ συγχωρήσω, *Γλυκύλαλε Ὄνε*, ποῦ ἄργησες νά μου γράψῃς, ἀφ' οὗ ἡ *Βοῶπις Ἥρα*, ποῦ ἔχει ψευδώνυμον πρὸ δύο ἐτῶν, εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποῦ μου γράφει; Σὲ παρακαλῶ νὰ τῆς τραβήξῃς τὴν κοτσίδα, — πολὺ ἐλαφρὰ ὅμως, — καὶ νὰ τῆς 'πῇς, ὅτι ἂν δὲν μου γράφῃ τακτικά, δὲν ἔχει . . . σῆμα!

Ἐθαύμασα τὴν ὑπομονήν σου, *Νιαγάρα*, διὰ τὴν στατιστικὴν αὐτὴν τῶν Εὐσήμων, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ὁ κόπος καὶ ὁ καιρὸς πῆγε χαμένος: Ὄχι, εἰς τὸ Ἀθρόον Βραβεῖον δὲν λογαριάζονται οὔτε τὰ Βραβεῖα τοῦ Ξεσπαθώματος οὔτε τὰ τῶν Εὐσήμων. Ἡ παραγγελία σου ἐξετελέσθη.

Τώρα μὲ τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας, *Ὀνειροπόλος Ψυχή*, ἔχεις καιρὸν νὰ ἐργασθῇς καὶ νὰ θριαμβεύσῃς. Μὲ μεγάλην μου χαρὰν θὰ σ' ἔβλεπα καμμίαν ἡμέραν εἰς τὸ Γραφεῖον μου. Τί, ἐπειδὴ μοῦ ἔγραψαν τόσα καλὰ διὰ σέ, δὲν πρέπει νὰ ἔλθῃς;

Ζαππὶς [εεε] διὰ τὴν χαριτωμένην ἐπιστολήν, καὶ θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὸ ξεσπάθωμα. Ἡ περιγραφὴ τοῦ φθινοπωρινοῦ τοπίου ζωηροτάτη καὶ τὸ ποίημα πολὺ εὔμορφον, μολονότι δὲν ἀποδίδει τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ Φθινοπώρου. Ἀλλὰ διὰ σέ, καθὼς λέγεις, καὶ τὸ Φθινόπωρον εἶνε ὡς μία ἄνοιξις, ἐποχὴ δηλαδὴ ζωῆς, χαρᾶς καὶ κινήσεως, καὶ ὄχι ἐποχὴ μελαγχολίας καὶ νεκρώσεως. Εἴθε αὐτὴν τὴν ἀντίληψιν τοῦ Φθινοπώρου νὰ τὴν ἔχῃς εἰς ὅλην σου τὴν ζωήν!

Μὲ μεγάλην μου χαρὰν μανθάνω, ὅτι ἡ παλαιά μου καὶ λαμπρὰ φίλη *Πολυξένη Τρεπεκλῆ* (ἄλλοτε ἦτο γνωστὴ εἰς τὸν κύκλον μας ὡς *Χαλκιδίς*), ἠρραβωνίσθη κατ' αὐτὰς τὸν δικηγόρο

κ. Ξενοφῶντα Στεφανίδην. Τοῖς στέλλω ἐκ βάθους καρδίας τὰς καλλιτέρας μου εὐχάς.

Πῶς ἤθελα, *Μαρίδα τοῦ Εὐρίπου*, νὰ ἔβλεπα κ' ἐγὼ αὐτὸ τὸ δελτάριον μὲ τὴν Μαγικὴν εἰκόνα τῆς Γιαγιᾶς, τὴν ὁποίαν ἡ γαλλὶς φίλη σας ἔστειλεν εἰς τὸν Διαγωνισμὸν τοῦ περιοδικοῦ Noël, καὶ ἐβραβεύθη. Πολὺ ἐνδιαφέροντα πράγματα μοῦ γράφεις—καὶ μὲ τί χάριν!

Σὲ συγχαίρω, *Χαλκιδεῦ Λιμοκοντόρε* [εε] καὶ διὰ τὴν γλαφυρὰν ἐπιστολὴν καὶ διὰ τὴν εὐγενῆ πρότασιν. Δυστυχῶς ἡ φωτογραφία ἐκείνη τοῦ δυστυχοῦς Κυριακίδου δὲν εἶνε μόνον χαλασμένη (μαυρισμένη), ἀλλὰ καὶ εἰς ἄκρον ἀνεπιτυχής· νομίζω δὲ ὅτι θ' ἀδικοῦσα τὴν μνήμην τοῦ ἀγαπητοῦ μου φίλου ἂν παρουσίαζα ὡς ἰδικόν του ἓν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον δὲν του ὁμοιάζει καθόλου.

Ἔκαμες πολὺ καλά, *Νέμε*, νὰ μὴν ἀφίσῃς ἀβοήθητον τὸν πατέρα σου εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃς τὰ πάντα διὰ νὰ μείνῃς πλησίον του εἰς τὸ κατάστημα. Καὶ τί ἄλλο ἠμποροῦσες νὰ κάμῃς ἀφ' οὗ αὐτὸ ἦτο τὸ καθῆκόν σου; Ἀλήθεια, εἶνε πολὺ εὐχάριστον νἀκολουθῇ κανεὶς τὴν κλίσιν του καὶ νὰ ἠμπορῇ νὰ κάμνῃ ὅ,τι θέλῃ. Ἀλλ' ἀπὸ κάθε εὐχαρίστησιν ἀνωτέρα εἶνε ἡ ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος.

Εὐχαρίστησα ἐκ μέρους μου, *Σιωπηλὴ Νύξ*, τὴν ἀξιότιμον Καν Διευθύντριάν σας διὰ τοὺς καλοὺς λόγους ποῦ σας εἶπε περὶ ἐμοῦ. Βλέπεις ὅτι ἡ προθεσμία τοῦ Ξεσπαθώματος παρετάθη. Ξεσπάθωνε λοιπόν, ἀλλὰ καὶ γράφε μου συχνότερα.

Διόλου δὲν μ' ἐνοχλοῦν αἱ ἐπιστολαί σου, *Ψάνα Λούλα* [ε], ἀπεναντίας μὲ φαιδρύνουν πολὺ τὰ ἔξυπνα λογάκια των. Κατήργησα τὰς παρενθέσεις εἰς τὰς προτάσεις τῶν Μ. Μυστικῶν, διότι ὅλοι ἔγραφαν «μὲ τὄνομά των», καὶ αὐτὸ ἦτο ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀνταλλαγήν, διότι πολλοὶ ἐνόμιζαν ὅτι ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ φανερώσουν καὶ τὄνομά των. Τώρα αἱ προτάσεις δημοσιεύονται ξηραί, καὶ ὅποιος θέλει γράφει καὶ τὄνομά του εἰς τὸ τετράδιον.

Ἡ *Θερινὴ Βροχὴ* [ε] μανθάνει τώρα καὶ μαγειρικήν. Μέχρι τοῦδε ἔμαθε δύο φαγητά: κεφτέδες καὶ κρέας μὲ πατάτες. Ἅμα μάθῃ καὶ τρίτον . . . θὰ μου κάμῃ τραπέζι. — Ἔ, θὰ περιμένω ἀκόμη πολύ;

Τρία σου τετράδια Μ. Μυστικῶν, *Πεπρωμένον*, ἔλαβα χωρὶς δεκάλεπτον γραμματόσημον μέσα. Στεῖλέ μου λοιπὸν 30 λεπτά, καὶ μὴ λησμονῇς εἰς τὸ ἑξῆς.

Ἡ νέα μου φίλη *Πόπη Παπανικολάου* γρήγορα νὰ μάθῃ νά μου γράφῃ μόνη της, ὅπως μοῦ ἔγραφε καὶ ἡ θεία της Μαρίκα.

ΤΟ ΣΗΜΑ

Ὁ *Χαλκιδεὺς Λιμοκοντόρος* προτείνει νὰ μὴ κάμωμεν ἰδιαίτερον σῆμα, (διότι, λέγει, θὰ ἐκίνει πολὺ τὴν προσοχὴν καὶ ἴσως δὲν θὰ ἐκαλύπτετο ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς του,) ἀλλ' ὡς σῆμα διὰ τοὺς ταξειδεύοντας συνδρομητὰς νὰ χρησιμεύῃ ἓν φυλλάδιον «Διαπλάσεως». Καλὸ καὶ αὐτὸ βέβαια· ἀλλὰ ἡμεῖς θέλομεν νὰ κάμωμεν κάτι τι κομψόν, ποῦ νὰ τὸ φθονοῦν ὅσοι δὲν τὸ ἔχουν, καὶ συγχρόνως εὐθηνὸν διὰ νὰ τὸ ἀγοράζουν ὅλοι οἱ συνδρομηταί. Δὲν πιστεύω νὰ ἐνόμισεν ὁ *Χαλκιδεὺς Λιμοκοντόρος* ὅτι θὰ κάμωμεν κανένα σῆμα σὰν παράσημο, ποῦ νὰ κοστίζῃ πολύ. — Ἡ *Ἀριστοκρᾶτις Ρουμανὶς* εἶνε κατενθουσιασμένη μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ σήματος καὶ μοῦ γράφει ὅτι ἡ πρότασις τοῦ ἀδελφοῦ της (*Χαλκιδέως Λιμοκοντόρου*) προέρχεται ἐκ πνεύματος ἀντιλογίας, (δὲν τὸ πιστεύω·) — ὁ *Χωλὸς Διάβολος* προτείνει ὡς σῆμα μίαν *κοκάρδαν*, μ' ἐπιγραφήν, μὲ φιόγκον καὶ μὲ τὸ ψευδώνυμον τοῦ συνδρομητοῦ ἐπάνω (μ' αὐτὸ θὰ ἦτο προδοσία!) — τὸ *Ἁγνὸ Περιστεράκι* σωρεύει διάφορα ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τοῦ σήματος, ἀλλὰ φοβεῖται μήπως θὰ γίνῃ μεγάλον ὅσον τὸ σχέδιον τοῦ *Κεντριοῦ* (μὰ πῶς εἶνε δυνατόν; τὸ σχέδιον πάντοτε γίνεται μεγαλήτερον·) — ὁ *Ἀριστεὺς* συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τοῦ *Ἀγγέλου τῆς Ἀγάπης* καὶ τῶν λοιπῶν, ὅτι τὸ σῆμα πρέπει νὰ εἶνε καρφίτσα διὰ νὰ τὴν φοροῦν καὶ τ' ἀγόρια· — τὸ *Ἀταβύριον Ρόδου* προτείνει μίαν καρδίαν ἐν εἴδει καρφίδος, διότι ὅλοι οἱ συνδρομηταί μου, λέγει, εἶνε εὐαίσθητοι· — ἡ *Θέλπουσα* νομίζει τὸ σῆμα ἀναγκαιότατον καὶ θά το φορέσῃ ἐκ τῶν πρώτων· — ὁ *Νιαγάρας* μοῦ ζωγραφίζει μίαν πεταλούδαν, εἰς τὰ πτερὰ τῆς ὁποίας ὑπάρχουσιν αἱ κατάλληλοι ἐπιγραφαί — ἡ *Κελαϊδίστρα* θέλει νὰ εἶνε μία καρφίτσα μικρά, στρογγυλή, ἄσπρη, μὲ τὴν εἰκόνα μου ἐπάνω μαύρην, ὅπως εἶνε εἰς τὰ Μ. Μυστικά· — καὶ ὁ *Κουασιμόδος* ἐπίσης προτείνει *κοκάρδαν* μὲ τὰ στοιχεῖα Δ. Π. — ἡ *Μαρίδα τοῦ Εὐρίπου* μὲ πληροφορεῖ ὅτι καὶ οἱ συνδρομηταὶ ἑνὸς γαλλικοῦ περιοδικοῦ ἔχουν σῆμα, «σταυρὸν λευκὸν ἐπὶ κυανοῦ τεμαχίου καὶ εἰς τὸ μέσον χρυσοῦν ἀστερίσκον» — ἡ *Ἀθῴα* Καρδία προτείνει καρφίτσαν ἀστεροειδῆ, χρυσῆν ἢ ἀσημένιαν διὰ νὰ μὴ χαλᾷ ποτέ· — τὸ *Κορινθιακὸν Κῦμα* θέλει καρφίτσαν ἐκ λευκοσιδήρου χρωματισμένου (μὰ γίνεται; πολὺ εὐτελὲς θὰ ἦτο) — τέλος ἡ *Ἀμαρυλλὶς* ἔχει μίαν ἀντίρρησιν, καὶ ἀκούσατέ την: «Ὅσον ἀφορᾷ τὲς καρφίτσες, ποῦ λέγει τὸ *Ἆσμα Νηρηΐδος* νὰ φοροῦν οἱ συνδρομηταὶ ὡς διακριτικὸν σημεῖον, εἶμαι ὅλως ἐναντία! καὶ ὁ λόγος ἁπλούστατος, διότι εἶμαι . . . *μύωψ*!»

Ἀσπασμοί, Πληροφορίαι: ἡ *Ζουλέϊκα* δέχεται εὐχαρίστως τὴν ὑπὸ τῆς *Ἀθῴας Καρδίας* προταθεῖσαν ἀλληλογραφίαν, διότι τὸ ψευδώνυμόν της δεικνύει ὅτι θὰ γνωρίσῃ κόρην χαριτωμένην καὶ ἀξιαγάπητον· ἀναμένει δὲ ἐπιστολήν της· — ἡ αὐτὴ ἀσπάζεται τὴν *Αὔραν τῆς Κερκύρας* καὶ τὴν πληροφορεῖ, καθὼς καὶ ὅλους ὅσοι τῇ ἐζήτησαν τὄνομά της, ὅτι μόνον γριφωδῶς ἠμπορεῖ νὰ τὸ εἴπῃ: φέρει τὸ ὄνομα ἀρχαίας ποιητρίας καὶ τὸ ἐπώνυμον βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορος· — ἡ *Λάτρις τοῦ Ἀπείρου* ἀσπάζεται τὴν *Ροδίαν Κυνηγέτιδα*, τὴν ὁποίαν ἐγνώρισε κατὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν διάβασίν της· — ἡ *Κελαϊδίστρα* χαιρετᾷ τὸν *Σμυρναϊκὸν Κόλπον* καὶ τὸν ἐρωτᾷ ἂν ηὐξήθησαν τὰ 50 πρόσωπα μεθ' ὧν ἀνταλλάσσει, διὰ τὸ ὁποῖον εὔχεται ὁλοψύχως· — ἡ αὐτὴ συγχαίρει τὸ *Μολὼν Λαβὲ* διὰ τὰς εὐφυεῖς ἀπαντήσεις του, καὶ ἀπορεῖ πῶς ἦσαν ἔξυπνες, ἀφ' οὗ λέγει ὅτι εἶνε ὑπναρᾶς· — ἡ *Μυστηριώδης Φύσις* ἀσπάζεται τὴν *Ἑλληνοπούλαν* καὶ τὴν ἐρωτᾷ: ὁ χειμῶνας ἦλθεν, ἀλλὰ θὰ τὴν βλέπῃ 'στὸ χοροδιδασκαλεῖον; — ἡ *Ἀθῴα Καρδία* ἀσπάζεται τὴν *Πειραϊκὴν Νύκτα* καὶ δέχεται τὴν ὑπὸ τῆς *Ἑσπερίας Αὔρας* προταθεῖσαν ἀλληλογραφίαν· — ὁ *Γλυκύλαλος Ὄνος* ἀσπάζεται τὸ *Λουλοῦδι τῆς Καρδιᾶς*, τοῦ ὁποίου ἀκόμη νὰ λάβῃ τὴν ἐπιστολήν· — ὁ *Νιαγάρας* πληροφορεῖ τὸν *Σκληρὸν Βράχον* ὅτι τοῦ ἔστειλεν ἐπιστολήν· δὲν την ἔλαβεν; — ἡ *Ὀνειροπόλος Ψυχὴ* συγχαίρει τὸ *Κεντρὶ* διὰ τὸ βραβεῖόν του· ἀντασπάζεται τὴν *Μαρίδαν τοῦ Εὐρίπου* καὶ τὴν πληροφορεῖ ὅτι δὲν εἶνε ἐκείνη ποῦ ὑποθέτει, ἀντιχαιρετᾷ δὲ τὸ *Κεφαλόβρυσον* καὶ ἀναμένει τὴν ἀγγελίαν — ὁ *Κουασιμόδος* ζητεῖ ἀλληλογραφίαν μὲ τὸν *Ἑπτακατέργαρον Σάμιον* καὶ *Ἀταβύριον Ρόδου*, πληροφορεῖ δὲ τὸν *Ὑποκόμητα τῆς Βραζελόνης* ὅτι εἶνε στενὸς φίλος τῆς *Ἐσμεράλδας*· — ἡ *Ναυτοπούλα τῆς Κρανάης* πληροφορεῖ τοὺς φίλους μου ὅτι ὀνομάζεται *Εἰρήνη Σκούφου*, ἐν Ἄρτῃ, καὶ ὅτι ἤλλαξε ψευδώνυμον· — τὸ *Βολιώτικο* Κρασὶ συλλυπεῖται τὸν *Γρ. Ριζόπουλον* διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του — ἡ *Σιωπηλὴ Νὺξ* χαιρετᾷ τὸ *Ζιζάνιον τοῦ Ἀρσακείου*, τοῦ ὁποίου γνωρίζει τὸ ὄνομα — τὸ *Λουλοῦδι τῆς Καρδιᾶς* ἀντασπάζεται τὸ *Σπήλαιον Δοξαπατρῆ* καὶ τὸ εὐχαριστεῖ διὰ τὰ συγχαρητήριά του· —

Κ' ἔρχεται τώρα ταπεινὸ
Τὸ Κῦμα τὸ Κορινθιακὸ
Νὰ πῇ 'στὸ Κρῖνο τὸ λευκὸ
Ὅτι τοὺς στίχους θὰ τοὺς στείλῃ μὲ καιρό·

— ἡ *Διονυσιὰς Πηγὴ* ἀσπάζεται τὸ *Λευκὸν Κρῖνον* καὶ τὸ ἐρωτᾷ ἂν ἔγινε καλὰ τὸ χέρι του ἀπὸ τὸ νυκτερινὸν τρέξιμον διὰ τὸν φόβον τοῦ μεθύσου (μὰ τί, μὲ τὸ χέρι ἔτρεχε;) — ἡ *Ψάνα Λούλα* ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ ποῦ μένει τὸ *Σερπαντὲν* μετὰ τὰς Ἀποκρέω... διὰ τοῦτο περιμένει τὰ Μ. Μυστικά του, διὰ νὰ μάθῃ τὄνομά του· — τὸ *Λευκὸν Κρῖνον* χαιρετᾷ *Θάμυριν τὸν Φιλάμμωνος*, καὶ ἐρωτᾷ τὴν *Ἀργυρόηχον Φωνὴν* πῶς τῆς ἐφάνη ἡ ξανθὴ φωτογραφία του· — ἡ *Εἰρήνη Σκούφου* ἀσπάζεται τὴν *Αὔραν* τῆς Κερκύρας καὶ τῆς ἔστειλε τὸ ἰταλικὸν ποίημα· — ὁ *Παρήγορος Ἄγγελος* ἐρωτᾷ τὸν *Ἀπόγονον τοῦ Νέστορος* ἂν ἔλαβε τὸ δελτάριον δι' οὗ τῷ ἀπεκάλυψε τὄνομά του· — ἡ *Κωπηλᾶτις Κύθνου* πληροφορεῖ τὸν *Ἀριστέα* ὅτι τὸν γνωρίζει ἐξ ὄψεως μόνον, τὴν δὲ διαμονήν της βλέπει εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ τετραδίου της· — ὁ *Ὑποκόμης τῆς Βραζελόνης* ἀσπάζεται τὸ *Ἀταβύριον Ρόδου* καὶ εὔχεται εἰς τὸ *Μαῦρο Σύννεφο* νὰ χιλιάσῃ ... τὲς ἄσπρες τρίχες· — ἡ *Ἀμαρυλλὶς* εὐχαριστεῖ τὸν *Νυκτοκόρακα* διὰ τὴν ὑπόδειξιν, ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ *Λευκὸν Κρῖνον* δὲν εἶνε φίλη της. — ἡ *Μικρὰ Βιολίστρια* ἀσπάζεται τὴν *Κόρην τοῦ Στρυμῶνος* καὶ θὰ της γράψῃ· — ἡ *Θερινὴ Βροχὴ* πληροφορεῖ τὸν *Γιαμτσιμτσῖκον* ὅτι ἀγαπᾷ καὶ αὐτὴ τὸ κυνῆγι, ὥστε ἂς μὴ τὴν λησμονῇ· — τὸ *Διαβολάκι τοῦ Πειραιῶς* ἀσπάζεται τὸν *Γιαμτσιμτσῖκον* καὶ τὸν συγχαίρει διὰ τὸ Π. Πνεῦμά του· — ἡ *Ἀριστοκρᾶτις Ρουμανὶς* πληροφορεῖ τὸν *Σὶρ-Ἀλ-Φαλουὰζ* καὶ τὸν *Κουασιμόδον*, ὅτι ὅσο καὶ ἂν ξεύρουν ποδήλατον, θὰ τους ξεπεράσῃ ἡ *Αὔρα τῆς Κερκύρας*, ὅταν θὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς πατρίδας των· — τὸ *Ἀταβύριον Ρόδου* χαιρετᾷ τὴν *Ροδίαν Κυνηγέτιδα* καὶ ἐρωτᾷ τὸν *Χωλὸν Διάβολον* πῶς κατώρθωσε καὶ ἐβραβεύθη εἰς τὸ τριπλοῦν ἅλμα μ' ἕνα πόδι! — ὁ *Ἀριστεὺς* εὐχαριστεῖ τὴν *Χιακὴν Μαργαρίταν* διὰ τὰ δελτάρια καὶ θὰ στείλῃ τὸ αἰτηθὲν μετ' ὀλίγον· — ἡ *Μέλισσα τοῦ Ὑμηττοῦ* [ε] πληροφορεῖ τὴν *Πολύχρωμον Χρυσαλλίδα* ὅτι τῆς ἔστειλε τὸ μέλι εἰς τὸν γειτονικόν της παντοπώλην, καὶ ἂς φροντίσῃ νὰ τὸ πάρῃ· — ὁ *Ἀρχικαλαμπουριστὴς* ἐρωτᾷ τὴν *Σκόνην τῶν Ἀθηνῶν* ἂν καταβαίνῃ εἰς τὸν Πειραιᾶ κατὰ τεμάχια, (διότι, λέγει, καταβαίνει τακτικά,) διότι εἶνε φυσικῶς ἀδύνατον νὰ ἔρχεται ὅλη ἡ σκόνη τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὸν Πειραιᾶ — ἡ *Λάτρις τοῦ Ὡραίου* ζητεῖ ἀλληλογραφίαν μὲ τὴν *Φιλόμουσον Νεάνιδα* καὶ *Τσιγγαρέλλαν*.

'Στὴ Ματμαζὲλ *Ζουλέϊκα* γιὰ τὰ συγχαρητήρια
Ἔπη εὐχαριστήρια
Εὐθύνει ὁ *Λοξίας* μὲ μοῦτρο κατακόκκινο
Καὶ εἰς τὸ χέρι κόσκινο.

Μικρὰ Μυστικὰ ἐπιθυμοῦν νἀνταλλάξουν: ἡ *Ξενιτευμένη Σινωπὶς* μὲ τὴν *Γλυκεῖαν Καρδίαν*, *Κόρην τῆς Σινώπης*, *Ἀνθοδέσμην Μαργαριτῶν* καὶ *Κόρην τοῦ Στρυμῶνος*· — τὸ *Λουλοῦδι τῆς Καρδιᾶς* μὲ τὴν *Ἀνέλπιστον Χαράν*, *Σίδ*, *Ζούρλιαν-Μούρλιαν*, *Βασίλισσαν τῶν Αἰθέρων* καὶ *Κρεόλην*· — τὸ *Πράσινο Χαβιάρι* μὲ τὸ *Ζιζάνιον Ἀρσακείου*, *Παριστρίαν*, *Ρομαντικὴν Καρδίαν*, *Γλυκεῖαν Καρδίαν* καὶ *Ἄγγελον Αὐγερινόν*· — τὸ *Ἄλσος τῆς Κηφισιᾶς* μὲ τὴν *Ἀριστοκράτιδα Ρουμανίδα*, καὶ *Μικρὰν Ἀμαζόνα*· ἡ *Ἰδανικὴ Γλυκύτης* μὲ τὸν *Ἀπόγονον τοῦ Νέστορος*· — ὁ *Μικρὸς Βιολιστὴς* μὲ τὴν *Κόρην τοῦ Στρυμῶνος*, *Δούκισσαν τῶν Σαλώνων*, *Κρητικὸν Κάστανον*, *Βίκτωρα Οὐγγὼ* καὶ *Ἑλληνικὴν Ναυαρχίδα*· — ἡ *Μαρίδα τοῦ Εὐρίπου* μὲ τὴν *Πικραμένην Καρδοῦλαν*, *Κωπηλάτιδα Κύθνου*, *Παριστρίαν*, *Σερπαντὲν* καὶ *Γλυκύλαλον Ὄνον*· — τὸ *Σοῦρτα-Φέρτα* μὲ τὴν *Γλυκεῖαν Πατρίδα*, *Γλυκεῖαν Καρδίαν*, *Γλυκὺ Φιλάκι*, *Γηραιὸν Νεῖλον* καὶ

Γαλλικὴν Ναυαρχίδα· — ὁ *Ἄριστος Ποδηλάτης* μὲ τὴν *Ἀνθοῦσαν Νεότητα, Φιλόμουσον Νεάνιδα* καὶ *Ναυσικᾶν*· — ἡ *Κελαιδίστρα* μὲ τὸ *Λευκὸν Κρῖνον, Λουλοῦδι τῆς Καρδιᾶς, Κορινθιακὸν Κῦμα* καὶ *Σμυρναϊκὸν Κόλπον*· — ἡ *Κελαρύζουσα Κρήνη* μὲ τὸ *Λευκὸν Κρῖνον* καὶ *Νεράϊδαν τῶν Σπετσῶν*· — ἡ *Ναυτοπούλα τῆς Ἄνδρου* μὲ τὴν *Ἀθῴαν Καρδίαν* — ἡ *Δρῦς τοῦ Παρνασσοῦ* μὲ τὴν *Ροδόχρουν Βιολέτταν* καὶ *Φουγάρο τῆς Εὐγενίας*· — ὁ *Ἄριελ* μὲ τὸν *Ἄγγελον τῆς Ἀγάπης, Κίτρινο Καναρίνι, Μαγικὴν Εἰκόνα* καὶ *Κεντρί*· — ἡ *Ἀθῴα Καρδία* μὲ τὴν *Ἔρημον Σαχάραν, Δημήτριον τὸν Φαληρέα, Βίκτωρα τὸν Μαῦρον, Ἐαρινὸν Ἄρωμα* καὶ *Ξεβιδωμένην*· ὁ *Ἀπόγονος τοῦ Νέστορος* μὲ τὴν *Διονυσιάδα Πηγήν, Σὶρ-Δὰ-Φαλουάζ, Λάλιαν, Δρῦν ταῦ Παρνασσοῦ* καὶ *Πλοῖον τοῦ Δουνάβεως*· — ὁ *Δωρητὴς Ὀνείρων* μὲ τὸ *Φροῦ-Φροῦ, Κουασιμόδον, Γλυκύλαλον Ὄνον, Κυδαθηναῖον* καὶ *Σερπαντέν*· — ὁ *Βοσκὸς τῆς Ἐρήμου* μὲ τὸ *Κεντρί, Μαύρην Προσωπιδοφόρον, Ψάναν-Λούλαν, Λουλοῦδι τῆς Καρδιᾶς* καὶ *Ἔρημον Σαχάραν*· — ἡ *Κόρη τοῦ Στρυμῶνος* μὲ τὸ *Κεντρί, Λέοντα τῆς Φλωρεντίας, Ἀμαρυλλίδα, Ἀθῴαν Καρδίαν* καὶ *Ἀγνὸ Μενεξεδάκι*· — ἡ *Τσιγγαρέλλα* μὲ τὸ *Τρελλόπαιδο τῶν Ἀθηνῶν, Τρεμοσβῦνον Ἀστέρι, Ἀρχικαλαμπουριστήν, Ἑλληνικὸν Αἴσθημα* καὶ *Ρομαντικὴν Καρδίαν*· — ἡ *Μεσημβρινὴ Ἀκτὴ* μὲ τὸν *Χαλκιδέα Διμοκοντόρον, Μή μου Ἄκτου, Ἰτέαν, Νυκτοκόρακα* καὶ *Λευκὴν Ἀκακίαν*· — ἡ *Κωπηλᾶτις Κύθνου* μὲ τὴν *Χρυσανθεμίδα, Θερινὴν Βροχήν, Χρυσόθρονον Μίθραν, Βλαχοπούλαν* καὶ *Σφίγγα τῶν Πάγων*· — ὁ *Κουασιμόδος* μὲ τὴν *Ἀριστοκράτιδα Ρουμανίδα, Κάρμεν Σύλβα, Ὑποκόμητα τῆς Βραζελόνης* καὶ *Ἀγνὴν Φιλίαν*· — τὸ *Βολιώτικο Κρασὶ* μὲ τὴν *Μέλισσαν τοῦ Ὑμηττοῦ* καὶ *Ἀμυδρὰν Λάμψιν*· — τὸ *Μολὼν Λαβὲ* μὲ τὴν *Αὔραν τῆς Κερκύρας, Μαρκήσιον Βαλδουΐνον* καὶ *Θεσσαλικὸν Ἄνθος*· — ἡ *Ψάνα-Λούλα* μὲ τὴν *Ἡρωΐδα τοῦ Ζαλόγγου, Κωπηλάτιδα Κύθνου, Ἀθῴαν Καρδίαν, Κυκλαμιὰν* καὶ *Μόνωσιν*· — ὁ *Ἀρχικαλαμπουριστὴς* μὲ τὴν *Ζουλέϊκαν, Αἰθέρα* καὶ *Λουλοῦδι τῆς Καρδιᾶς*· — ὁ *Παρήγορος Ἄγγελος* μὲ τὸ *Κεντρί, Πικραμένην Καρδούλαν, Χιονεσκεπῆ Δίρφην* καὶ *Μενεξεδένιο Μπουκετάκι*· — τὸ *Θεσσαλικὸν Ἄνθος* μὲ τὴν *Βεατρίκην, Ἀριστοκράτιδα Ρουμανίδα, Ἀμυδρὰν Λάμψιν, Εὐτυχῆ Θνητὴν* καὶ *Νεαρὰν Ὕπαρξιν*· — ἡ *Μικρὰ Βιολίστρια* μὲ τὸ *Κίτρινο Ντόμινο, Δημήτριον τὸν Φαληρέα, Μαύρην Προσωπιδοφόρον, Ἰλίου Μέλαθρον* καὶ *Μάγκαν τῶν Παρισίων*.

Εἰδοποιοῦνται οἱ καθυστεροῦντες τετράδια Μικρῶν Μυστικῶν, ὅτι ἂν δὲν ἀποδώσουν τὰ ὀφειλόμενα τετράδια, δὲν θὰ ἴδωσι τοῦ λοιποῦ δημοσιευομένας προτάσεις των περὶ νέων ἀνταλλαγῶν. Κατὰ τὸ ληφθὲν γενικὸν μέτρον, τώρα δημοσιεύονται αἱ προτάσεις μόνον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ὀφείλουν κανὲν τετράδιον.

Ἀπὸ ἕνα γλυκὸ φιλάκι στέλλει ἡ Διάπλασις πρὸς τοὺς φίλους της: *Μυστηριώδη Φύσιν* (πολὺ ἀπορῶ μὲ τὴν ἀταξίαν αὐτὴν τοῦ ταχυδρομείου σας· τὰ ἔλαβες ἐπιτέλους; τετράδιον σοῦ εἶχε στείλῃ τότε καὶ ἡ *Ἀγριοτριανταφυλλιά*· πρὸς αὐτὴν φαίνεσαι εἰς τὸ βιβλίον μου ὀφειλέτις· βεβαιότατα ὅμως θὰ ἐχάθη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον·) *Ἐνθυμοῦ* (ὡς βραβεῖον σοῦ ἔστειλα τὸν 7ον τόμον·) *Βολιώτικο Κρασὶ* (ὅλαι αἱ παραγγελίαι σου ἐξετελέσθησαν· σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν προθυμίαν τῆς ἀνανεώσεως·) *Ἀεροναυτοπούλαν* (ποῦ εἶχε νά μου γράψῃ τόσον καιρὸν ἕνεκα τῶν πολλῶν μαθημάτων· τί νὰ γίνῃ!) *Ἐρημίτιδα* (πού της ἐνέπνευσεν ἕνα συγκινητικὸν ποιηματάκι ὁ θάνατος τοῦ *Πτηνοῦ τῆς Ἐρήμου*·) *Λουλοῦδι τῆς Καρδιᾶς* (τὸ ὁποῖον τὰ σαστίζει κάθε φορὰν πού του πηγαίνει ὁ γραμματοκομιστὴς τόσα πράγματα, τετράδια Μ. Μυστικῶν, γράμματα ἀπὸ φίλους μου, φυλλάδιά μου, καὶ δὲν εἰξεύρει τί νὰ πρωτοδιαβάσῃ·) *Κορινθιακὸν Κῦμα* ([ΕΕΕ] διὰ τὴν ὡραίαν ἐπιστολήν·) *Μολὼν Λαβὲ* ([ΕΕ] καὶ ἡ δική σου ἐπιστολὴ ὡραία· ἡ πληροφορία σου ὅμως κάπως βεβιασμένη·) *Ἀρχικαλαμπουριστὴν* ([ΕΕ] διὰ τὴν ἐπιστολὴν καὶ ὄχι διὰ μίαν πληροφορίαν·) *Ἀνθύλλιον τῆς Ἐρήμου* (θὰ προσπαθήσω·) *Κρεόλην, Θερινὴν Βροχήν, Λευκὸν Κρῖνον, Χιονοσκεπῆ Δίρφην* (ἡ ὁποία εἶχε νά μου γράψῃ πολὺ καιρόν· ἀλλ' ὁ θάνατος τοῦ ἀτυχοῦς Κυριακίδου τῆς ἔδωκεν ἀφορμὴν νά μου ἀποκαλύψῃ ὅλην τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν τρυφερότητα τῆς καρδίας της·) *Παρήγορον Ἄγγελον, Κωπηλάτιδα Κύθνου, Συριανὴν Ξανθούλαν* (ξεσπάθωσε λοιπὸν νὰ ἐγγράψῃς ὅλους τοὺς ἄλλους ποῦ δὲν εἶνε συνδρομηταί μου·) *Ἀντιγόνην* (καλῶς τὰ δέχτηκες! σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν προθυμίαν τῆς ἀνανεώσεως·) *Μονοσάνδαλον Ἰάσωνα* (ἔλαβα καὶ περιμένω τὴν συνέχειαν·) *Πάτροκλον Ἀντωνιάδην* (ἔλαβα·) *Νευρόσπαστον* (ἔστειλα·) *Μικρὰν Βιολίστριαν* (ὅλα ἐλήφθησαν· δὲν εἶμαι διόλου θυμωμένη·) *Γιαμτσιμτσῖκον* (ἡ ἐπιστολή σου μ' ἔμαθε πολλὰ ἐνδιαφέροντα· εὔχομαι νὰ πραγματοποιηθοῦν ὅλα σου τὰ σχέδια· δὲν δημοσιεύω τὴν ἔμμετρον πληροφορίαν, διότι δὲν τὴν ἐννοῶ·) *Γεώργιον Σ. Πολυλᾶν* (βραβεῖον ἔστειλα·) *Διαβολάκι τοῦ Πειραιῶς, Δὸρὲ-μὶ* (ἔστειλα· δὲν πειράζει·) *Ἀριστοκράτιδα Ρουμανίδα* (βραβεῖον ἔστειλα·) *Ἀπόγονον τοῦ Νέστορος* ([ΕΕ] διὰ τὴν ὡραίαν περιγραφήν· διὰ τὰ ἄλλα ἔχει καλῶς·) *Ἀταβύριον Ρόδου* ([ΣΕ] διὰ τὴν ὡραιοτάτην ἐπιστολήν·) *Ταπεινὸ Γιασεμί, Πούλιο-Δράκον* ([ΕΕ] πολὺ εὔμορφον τὸ ποίημα πού σου ἐνέπνευσεν ὁ θάνατος τοῦ φίλου μας·) *Βοσκὸν τῆς Ροδόπης* (ὁ ὁποῖος εἶνε πρόεδρος τοῦ Μ. Συλλόγου «Ἐλπίς·» τῷ εὔχομαι τὰ βέλτιστα·) *Ἀριστέα* (ναί, ὅταν φωτογραφήσῃς τὸν Ἔφηβον στεῖλέ μου μίαν φωτογραφίαν·) *Ποιμενίδα Μυρτὼ* (ἔστειλα.) *Μέλισσαν τοῦ Ὑμηττοῦ* (εὔχομαι νὰ γίνῃς ἐντελῶς καλά, καὶ νά μου γράφῃς συχνότερα.) *Χωλὸν Διάβολον* ([ΕΕΕ] διὰ τὴν ποικίλην καὶ ἐνδιαφέρουσαν ἐπιστολήν· διαβίβασε τὰ συλλυπητήριά μου εἰς τὴν *Ἔρημον Σαχάραν*.) *Λάτριδα τοῦ Ὡραίου* (εἰς τὸ προσεχές.) *Δρῦν τοῦ Παρνασσοῦ* (εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὸ ξεσπάθωμα.) *Κυνηγὸν τῶν Αἰγάγρων* (τὴν Δήλωσιν ἔπρεπε νὰ ὑπογράψῃς μὲ τὸ νομάσου καὶ ὄχι ἁπλῶς μὲ τὸ ψευδώνυμον· αὐτὸ διὰ τὸν τύπον, διότι δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι αἱ Ἀσκήσεις εἶνε ἰδικαί σου·) *Βάδεν Πάουελλ* (ἔστειλα καὶ τὸ δεύτερον γράμμα σου, καί μου ὀφείλεις ἄλλα τριάντα λεπτά.) *Κωνστ. Γ. Παππᾶ* (ἔλαβα.) *Δ. Ἰσηγόνην* (ἔλαβα.) *Ἀναμμένο Σπίρτο* κλ. κλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 2 *Νοεμβρίου*, θἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι τῆς 28 Δεκεμβρίου

Ὁ χάρτης τῶν λύσεων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δέον νὰ γράφωσι τὰς λύσεις των οἱ διαγωνιζόμενοι, πωλεῖται ἐν τῷ Γραφείῳ μας εἰς φακέλλους, ὧν ἕκαστος περιέχει 90 φύλλα καὶ τιμᾶται φρ. 1

526. Λεξίγριφος.

Ἕνα γράμμα μ' ἕνα ῥῆμα
Καὶ γενάρχην συνηνώθη
Κ' εἰς ἀργαῖος παραχρῆμα
Συγγραφεὺς ἐφανερώθη.

527. Στοιχειόγριφος.

Ἥρως εἶμαι Τρωϊκὸς
Ὅπως ἔχω ἂν μάφίσῃς
Καὶ Αἰγύπτιος θεὸς
Ἂν με ἀποκεφαλίσῃς.

528. Τονόγριφος.

Διὰ τῆς μεταθέσεως, ὦ λῦτα, τῆς ὀξείας,
Ἔκαμες τὴν βασίλισσαν ῥῆμα μετ' εὐκολίας.

529. Παραλληλόγραμμον.

Κ★★★Σ
Π★★★Σ
Μ★★★Σ
Θ★★★Σ
Μ★★★Σ

Νάντικατασταθοῦν οἱ σταυροὶ διὰ γραμμάτων οὕτως, ὥστε νἀναγινώσκωνται δώδεκα λέξεις, ἤτοι πέντε ὁριζοντίως καὶ ἑπτὰ καθέτως.

530. Κρυπτογραφικόν.

[Τὰ γράμματα τῆς φράσεως, ἐφ' ὅσον παρουσιάζονται, λαμβάνουν ἕνα ἀριθμόν, ὁ ὁποῖος ἐπαναλαμβάνεται ἐκεῖ ὅπου ἐπαναλαμβάνεται καὶ τὸ γράμμα. Ἀφ' οὗ ἐξαντληθοῦν οἱ ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ 1,2,3, κλ. μεταχειριζόμεθα τοὺς ἑλληνικοὺς α',β',γ', κλ.] 123456—37—89α — βα3456—89α—3γδ—9εεγδ—β45ζ5δγδ—9β 9δεγδ—3α1αγ3745δ—763αδ—2—β934αδ—89 α—671δ53745δ—89α—9ζαγ3745δ.

531-533. Λογοπαίγνια.

1.—Ποῖον ζῶον σοῦ λέγει ὅτι εἶνε γάτα, ἂν καὶ δὲν εἶνε;

2.—Ποία πόλις εἶνε ἀπὸ κερί;

3.—Τί πρᾶγμα σὲ διατάσσει νὰ πῇς νά;

534-536. Μεταμορφώσεις

1.—Ὁ *Ἥλιος* διὰ 12 μετατορ. νὰ γίνῃ *Ὠρίων*.
2.—Ἡ *θρὶξ* δι' 7 μεταμορ. νὰ γίνῃ *κόμη*.
3.—Ἡ *κόμη* διὰ 13 μεταμορ. νὰ γίνῃ *πώγων*.

537-541. Μαγικὴ Συλλαβή.

Τῇ ἀνταλλαγῇ *δύο* γραμμάτων ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ μιᾶς συλλαβῆς, πάντοτε τῆς αὐτῆς, σχημάτισον ἄλλας τόσας λέξεις:

Ὄρνις, Ἴναχος, μετά, εἷς, Ρουμανία.

542. Τριπλῆ Ἀκροστιχίς.

Τἀρχικὰ τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ποταμὸν τῆς Εὐρώπης, τὰ δεύτερα πόλιν μεγαλονήσου, τὰ τρίτα ρωμαῖον Αὐτοκράτορα:

1, Ποταμός. 2, Πρόσωπον τῆς Ἀγ. Γραφῆς. 3, Ἄνθος εὐῶδες. 4. Αὐτοκράτωρ. 5, Τεμάχιον ξύλου.

543. Ἐλλιποσύμφωνον μετὰ Φωνηεντολίπου.

ο-τς-ια-ργσς-υοιηει-κ-εει-μκρ-ει-μν-ει-τ-οειει

544. Γρῖφος ἐν μεταφράσει.

Τίποτα—ἄλογον—παλλικάρι—ἦταν—ἀς εἶσα

[Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω Ἀσκήσεις ἐλήφθησαν ἐκ τῆς βραβευθείσης Συλλογῆς τοῦ *Ἰωάννου Ν. Φαρμακίδου*]

ΑΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 36

402. Ἀργοστόλιον (Ἄργος, τό, Λυών.)—**403.** Πρίαμος-Πρίαπος.— **404.** Φαῖδρος-Φαίδρα, φαιδρὸς-φαιδρά.— **405.** Πέτρος-πέτρα.

406.
Α
Μ Ε Ν
Ο Ρ Τ Υ Ξ
Κ Ο Λ Ο Ι Ο Σ
Π Ε Ρ Ι Σ Τ Ε Ρ Α

407. ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ (Ὕδρα, Σῦρος, Ἄνδρος, ναός, δορά, ρόδον, ὀρρός.)— **408-412.** Τῇ ἀνταλλαγῇ διὰ τοῦ Β: *βαίνω, βάρος, κῦβος, βοῦς, βῆμα.*

— **413.** Ἀργυρέαις λόγχεσι μάχου καὶ πάντα νικήσῃς.— **414.** Ὁ φθόνος εἶνε ἕλκος τῆς ψυχῆς.— **415.** Τετρακόσια ἑκατομμύρια εἰσὶν οἱ Σῖναι.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Ἡ λέξις λεπτὰ 10, διὰ δὲ τοὺς συνδρομητάς μας λεπτὰ 5 μόνον. Ἐλάχιστος ὅρος 10 λέξεις, δηλαδὴ καὶ αἱ ὀλιγώτεραι τῶν 10 πληρόνονται ὡς νὰ ἦσαν 10 λέξεις.]

Οἱ στέλλοντες Κρητικὰ Γραμματόσημα λαμβάνουν διπλάσια Ἑλληνικά. — Θεόδωρος Τρικογλίδης, Ξενοδοχεῖον Πάγκειον, Ἀθῆναι. (Β—76)

Ἀνταλλάσσω Εἰκονογραφημένα δελτάρια πανταχόθεν· — Βασιλικὴ Γ. Λουκάκη, ὁδὸς Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, Πειραιεύς. (Β—63)

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντινίδου 1902.